اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۱۴ آبان ۱۴۰۱ • ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۵ نوامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۵۲ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

آبرفت درآمدهای معدنی کرمان

استان کرمان درحالی از عقب‌ماندگی در حوزه‌های مختلف رنج می‌برد که درآمدهای معدنی آن در سایه ضعف قانونی آب رفته و سودی نصیب مردم این دیار نمی‌شود. کرمان یکی از مهم‌ترین مناطق معدنی ایران به شمار می‌رود و دومین ذخایر مس جهان در این خطه قرار دارد؛ همچنین معادن تیتانیوم، سنگ‌های قیمتی، کروم، سنگ‌آهن و زغال‌سنگ از دیگر ظرفیت‌های اقتصادی...

۶

قانون حقوق دولتی سدراه توسعه معادن

قانون حقوق دولتی از محل درآمدهای معادن کوچک و متوسط، سبب شده تا صاحبان معادن کوچک و متوسط برای ادامه راه اقتصادی خود در این عرصه با تردیدهای مواجه شوند چراکه سهم دولت در دریافت حقوق دولتی، موجب فشار بر معادن و عدم بازگشت درآمدهای دولت به حوزه توسعه شده است. معادن در هر کشوری جزو ثروت‌های عمومی...

۲

«روزگارمعدن» گزارش می‌دهد

فرمول تولید فولاد سبز

۷

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

وقتی قدر گوهر را نمی‌دانیم

فریبرز مسعودی
عضو هیات علمی و رئیس قطب و مرکز گوهرشناسی دانشگاه شهید بهشتی

حوزه جذاب گوهرسنگ‌ها، ظرفیت اشتغالزایی بالایی دارد، اما پیش از آنکه بپرسیم چطور می‌توان این توان بالقوه را به فعل در آورد، باید به دو چالش مهم در این حوزه توجه کرد.

اولین نکته این است که ابتدا باید مشخص کنیم قرار است کجای زنجیره گوهرسنگ قرار بگیریم و فعالیت خود را بر چه حوزه‌ای متمرکز کنیم.

برای روشن‌تر شدن موضوع، مثالی از کشور ترکیه می‌آورم. زمانی در این کشور تصمیم گرفته شد با توجه به ظرفیت‌های موجود، ۲۰ درصد درآمد ناخالص داخلی آن را با صادرات پوشاک تامین کنند. وقتی این موضوع نهایی شد، مسئولان اقتصادی این کشور با توجه به ابعاد گوناگون موضوع، از قیمت انرژی گرفته تا نیروی کار و دیگر عوامل دخیل را بررسی و محاسبه کردند چه تعداد کارخانه و کارگاه نیاز دارند، چند نفر می‌توانند در این مجموعه‌ها به‌کار مشغول شوند و در نهایت براساس محاسبات اقتصادی، کل کشور کاملا مهیای این کار شد.

نکته جالب توجه در حوزه گوهرسنگ‌ها این است که تعداد افرادی که در شرکت‌های بزرگ تولیدکننده الماس مشغول به کار هستند، چندان زیاد نیست، اما تعداد افرادی که در کشورهای آسیای شرقی تراشکاری می‌کنند، بسیار قابل‌توجه است و نتیجه کارشان هم ارزش‌افزوده بالایی دارد.

ادامه در صفحه ۲

تیترهای روز

دوراهی سرمایه‌گذاری

یکی از موضوعات جالب توجه در میان اخبار معدنی، آغاز سرمایه‌گذاری کشور در معدنکاری فراسرزمینی بود. رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران آورده بود که: بخش خصوصی در تلاش است تا سرمایه‌گذاری در معادن کشورهای افغانستان، عراق، قزاقستان، قرقیزستان و آذربایجان را آغاز کند. ابراهیم جمیلی، به تجربه ۳۰ ساله فعالان بخش خصوصی در این حوزه اشاره کرده و گفته بود: کمیسیون معادن اتاق ایران باتوجه به محدودیت‌هایی که در زمینه اکتشاف در معادن داخلی وجود دارد، پروژه بهره‌برداری از معادن فراسرزمینی را دنبال می‌کند...

۳

بازار کامودیتی‌های فلزی بی‌جان است

اکتبر روزهای درخشانی را برای کامودیتی‌های فلزی رقم نزد. نگاه کلی به قیمت مس و آلومینیوم در بورس فلزات لندن در یک ماه گذشته، حکایت از کم‌رونقی این بازار دارد. انتشار داده‌های اقتصادی از سوی چین و امریکا، همچنان مهم‌ترین عامل اثرگذار بر بازارهای کالایی هستند. دورنمای اقتصادی دو کشور یادشده از اثرگذاری بالایی بر بازار فلزات موردبحث برخوردار است. نگاه کلی به بازار فلزات حکایت از آن دارد که فلز سرخ در سومین روز از ماه اکتبر در بورس فلزات لندن به بهای ۷۵۲۴ دلار به‌ازای هر تن فروش رفت. کمترین قیمت ثبت‌شده برای مس در این ماه در روز ۱۹ اکتبر و برابر ۷۴۲۰ دلار...

۴

روزگار معدن

اخبار

۲ شنبه
۱۴ آبان ۱۴۰۱
۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۵ نوامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۵۲

سرمقاله

وقتی قدر گوهر را نمی‌دانیم

ادامه از صفحه اول

بنابراین، دست‌اندرکاران و مسئولان باید پیش از اتخاذ هر تصمیمی به نیازسنجی و شناخت بازار توجه ویژه‌ای داشته باشند و در برنامه‌ریزی‌های خود براساس واقعیت پیش بروند. به‌عبارت ساده‌تر نمی‌توان با این تصور که صنعت گوهرسنگ، حوزه‌ای بسیار درآمدزاست، وارد میدان شویم و انتظار داشته باشیم به‌راحتی چندین هزار شغل در این زمینه ایجاد شود.

آنچه پیش از اقدام به عمل ضروری است، توجه به ظرفیت‌های موجود و نیازهاست تا براساس آن برنامه‌ریزی دقیقی و مشخصی انجام دهیم و بدانیم قرار است در این چرخه چه کاری انجام دهیم. در مرحله بعد و براساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، مشخص می‌شود چند نفر می‌توانند وارد این حوزه شوند و کسب‌وکار موفقی راه‌اندازی کنند.

اما آنچه تاکنون اتفاق افتاده این است که ما بدون پیش‌بینی و برنامه‌ریزی و براساس پیش‌فرض‌هایی درباره اشتغالزایی در حوزه گوهرسنگ پیشرفته‌ایم.

تا کنون تمرکز روی ذخیره‌ها و داشته‌های موجود در کشور که سنگ فیروزه و عقیق است بوده و بی‌آنکه بدانیم ظرفیت بازار این دو گوهرسنگ چقدر است، با آزمون‌وخطا و افتان‌وخیزان به وضعیت امروز رسیده‌ایم.

یکی دیگر از مشکلات موجود در حوزه گوهرسنگ (البته به‌استثنای عقیق و فیروزه) دشواری در واردات و صادرات سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی است که فعالان این حوزه را به‌شدت آزار می‌دهد.

واقعیت این است که از یک‌سو حجم گوهرسنگ‌های موجود در کشور زیاد نیست و از سوی دیگر، واردات آنها ممنوع است. به این ترتیب، مثل سایر مواد که فراوانی کمی دارند، به صورت قاچاق به کشور وارد یا از آن خارج می‌شود. این موضوع سبب شده کارگاه‌های گوهرتراشی نتوانند ماده اولیه موردنیاز خود را تامین کنند و در بسیاری موارد با خطر ورشکستگی روبه‌رو شده‌اند.

مشکل قاچاق سنگ به خارج از کشور هم به‌طور مشخص درباره گارنت یا دمانتوئیدهای کرمان به چشم می‌خورد. این نوع سنگ به خاطر زیبایی خاصی که دارد، به دیگر کشورها قاچاق می‌شود و با برند کشورهایی دیگری که در این زمینه شهرت بیشتری کسب کرده‌اند، به فروش می‌رسد. در حالی که اگر فرآیند فرآوری در داخل کشور انجام شود، ارزش‌افزوده بیشتری ایجاد خواهد شد.

خوشبختانه بسیاری از معادن فیروزه و عقیق در کشور ما شناخته شده‌اند و حجم و وسعت آنها به‌گونه‌ای است که می‌توان آنها را ثبت و رصد کرد؛ بنابراین امکان قاچاق آنها بسیارکم است. البته گاهی در مناطق دورافتاده، رگه‌های کوچک یا ذخایر محدودی پیدا می‌شوند که متاسفانه بدون آنکه حتی ثبت شده باشند، به صورت سنتی استخراج می‌شوند و به فروش می‌رسند.

خوشبختانه به‌تازگی حساسیت و آگاهی مردم نسبت به این موضوع افزایش یافته و درحال‌حاضر اگر مردم محلی متوجه شوند معدنی به شکل غیرقانونی مورد بهره‌برداری قرار گرفته، به‌سرعت واکنش نشان می‌دهند و به‌تبع آن، استخراج غیرقانونی کمتر شده است.

قانون حقوق دولتی، سدراه توسعه معادن

گروه معدن

قانون حقوق دولتی از محل درآمدهای معادن کوچک و متوسط، سبب شده تا صاحبان معادن کوچک و متوسط برای ادامه راه اقتصادی خود در این عرصه با تردیدهای مواجه شوند چراکه سهم دولت در دریافت حقوق دولتی، موجب فشار بر معادن و عدم بازگشت درآمدهای دولت به حوزه توسعه شده است.

به گزارش ایراسین، معادن در هر کشوری جزو ثروت‌های عمومی به شمار می‌رود و در ایران نیز اصل ۴۵ قانون اساسی از معادن به عنوان انفال و ثروت‌های عمومی یاد کرده است.

بر این اساس، معدن کاران به عنوان مالک نهایی معادن به شمار نمی‌روند و افرادی که به انجام عملیات اکتشاف و بهره‌برداری از معادن مبادرت می‌ورزند برای حفظ حقوق عامه براساس ماده۱۴ قانون اصلاح معادن موظف هستند مبلغی را به عنوان حقوق دولتی معادن که ناشی از استخراج و بهره‌برداری هر واحد معدنی است، به دولت پرداخت کنند تا دولت نیز با هزینه کرد آن براساس آنچه که در مواد (۱۴)، (۲۰) و (۲۵) قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰ آمده است، در راستای توسعه معادن و صنایع معدنی در کشور گام بردارد.

سال گذشته بود که موضوع، افزایش قابل توجه حقوق دولتی از درآمد معادن کوچک و متوسط صدای بسیاری از فعالان این حوزه را درآورد و این هشدار را به مسئولان و تصمیم‌سازان دولتی داد که در صورت افزایش حقوق دولتی، معادن صرفه ادامه فعالیت و در نتیجه تولید اشتغال و حفظ وضع موجود در عرصه نیروی انسانی را نخواهند داشت.

هنوز با گذشت یکسال و با وجود تهیه نرم افزاری برای محاسبه حقوق دولتی، فعالان اقتصادی کشور در معادن کوچک و متوسط از حقوق دولتی ابراز انتقاد دارند و خواستار تجدیدنظر دولت در نحوه محاسبه حقوق دولت از درآمدهای معادن هستند.

عکس: روزگار معدن

▣ ۸۵ درصد اشتغالزایی معادن در واحدهای کوچک است

درحالی که معادن بزرگ از صرفه‌های مقیاس، ظرفیت بالای بدهی و دسترسی آسان به منابع برخوردارند، معادن کوچک، که بسیاری از آنها در نقاط کم برخوردار قرار دارند، با هزینه‌های بالا نسبت به درآمد، ظرفیت پایین منابع و عدم دسترسی به منابع گوناگون روبه‌رو هستند. از همین‌رو معادن کوچک حتی در مقابل تغییرات کوچک در هزینه‌ها آسیب‌پذیر بوده و ممکن است تعدیل نیروی انسانی و تعطیلی معدن را درپی داشته باشد. توجه به این نکته ضروری است که حدود ۸۵ درصد اشتغال‌زایی در بخش معدن در معادن کوچک مقیاس شکل گرفته است و تعطیلی این معادن، اثرات اجتماعی و اقتصادی قابل‌توجهی در مناطق فعالیت آنها خواهد داشت.

نکته مهم دیگر این که وزارت صمت موفق شد در سال ۹۹ حدود ۱۶ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی اخذ کند که رقم عمده آن مربوط به وصول بدهی ادوار گذشته معادن بزرگ بوده است. در مجموع، حدود ۷۳ درصد حقوق دولتی دریافتی مربوط به معادن بزرگ و عمدتا با مالکیت دولت بوده و پیش‌بینی می‌شود سهم این معادن در امسال به ۸۰ درصد برسد. در نتیجه می‌توان گفت میزان درآمد دولت از معادن کوچک مقیاس، در مقابل اثرات اقتصادی ناشی از تعدیل نیروی کار و یا تعطیلی معادن ناچیز بوده و ضروری است در محاسبه و اخذ حقوق دولتی نگاه حمایتی در پیش گرفته شود و در استفاده از نرم‌افزار محاسبه حقوق دولتی که این روند را دقیق، عادلانه، غیر سلیقه‌ای و مجزا برای هر معدن می‌کند، تسریع شود.

▣ افزایش حقوق دولتی تولیدات معادن را کاهش می‌دهد

سجاد غرقی، نائب یکی از فعالان این صنعت گفت: حقوق دولتی معادن در کشور از سال ۱۳۹۸ افزایش قابل توجهی یافت و پس از آن، هر سال شیب میزان افزایش نسبت به سال گذشته با جهش قابل‌توجهی مواجه بود. به طوری که در سال ۹۸ تا ۱۴۰۰ حقوق دولتی معادن به ترتیب ۴۳، ۸۸ و ۲۵۴ درصد رشد داشته و به رقم ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید و در بودجه سال ۱۴۰۱ نیز میزان حقوق دولتی، ۵ برابر شده و به رقم ۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. به عقیده وی، در نظر گرفتن این میزان حقوق دولتی برای معادن با توجه به مشکلاتی که در تامین برق و گاز مورد نیاز معادن وجود دارد و کاهش تولید مواد معدنی را در سال آتی رقم خواهد زد، غیرواقع‌بینانه است و امکان تحقق آن نیز پایین است. از سوی دیگر، براساس برآوردهای صورت گرفته ۸۰ درصد حقوق دولتی قابل حصول در سال ۱۴۰۰، سهم معادن بزرگ بوده و تنها ۲۰ درصد حقوق دولتی از محل مالیات معادن کوچک‌مقیاس تامین می‌شود و بنابراین، افزایش قابل توجه حقوق دولتی، اثر قابل‌توجهی بر معادن کوچک مقیاس که اغلب در مناطق کم‌برخوردار قرار دارند، خواهد داشت و ممکن است با کاهش ظرفیت، تعدیل نیروی انسانی و تعطیلی این معادن مواجه شویم. از سوی دیگر، چالش‌های حقوق دولتی معادن از دو منظر قابل بررسی است، یک بخش مربوط به نحوه محاسبه و وصول آن است که مهم‌ترین آنها شامل نبود وحدت رویه و فرمول مشخص برای محاسبه حقوق دولتی معادن، محاسبه حقوق دولتی معادن براساس میزان مندرج در پروانه بهره‌برداری، ضعف اکتشافات و فقدان استانداردهای ملی برای اکتشافات عمومی و تفصیلی، ضعف سیستم‌های نظارتی بر فعالیت‌های معدنی در کشور، محاسبه حقوق دولتی برمبنای ماده معدنی کانه‌آرایی یا فرآوری شده در سر معدن و نظام‌مند نبودن تعیین نرخ پایه مواد معدنی می‌شود. از منظر دیگر، عملکرد نامناسب و ترک فعل دولت در تخصیص حقوق دولتی وصولی، یا به عبارت دیگر، عدم بازگشت درآمد حاصل از حقوق دولتی معادن برای هزینه در بخش معدن است که باعث شده درآمد حاصل از آن، نقشی در توسعه معادن نداشته باشد. آنچه از نحوه اجرای تصمیمات دولت به نظر می‌رسد، این شیوه اجرا نتوانسته حقوق دو طرفه را در بخش معدن برآورده سازد و دولت تنها با اتکا به حقوق دولتی خود که به پشتوانه قانون بودجه آن را اجرایی می‌کند، در پس افزایش درآمدهای خود از محل درآمدهای معادن است. این شیوه اجرا در حالی است که در نرم‌افزار محاسبه حقوق دولتی باید ضرایب کاهنده، استهمال و تقسیط بدهی برای معادن کوچک از سوی دولت لحاظ شود تا از شدت فشار بر این بخش کاسته و انتظارات دو طرف از حوزه معدن برآورده شود.

برخورد با بهره برداران متخلف در معادن

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: واگذاری‌هایی که در قالب راهبری یا سرمایه‌گذاری در معادن انجام شده است، به نوعی اجرای قانون و تکلیف بوده و با کسانی که براساس مفاد قرارداد عمل نکنند، برخورد می‌شود.

وجیه‌الله جعفری در گفت‌وگو با صدا و سیما افزود: شرط حضور بخش خصوصی متقاضی در معادنی که ذخایر آن کشف می‌شد؛ سرمایه‌گذاری در فرآوری آن بود و نهایتا ایجاد زنجیره‌های بعدی بود و افرادی که شرکت می‌کردند این‌کار جزو تکلیف و تعهدشان بود.

وی با اشاره به نظارت‌ها در این بخش گفت: در واحدهای موجود به صورت راهبری با کلیه تعهدات، نظارت و مدیریت اجرایی توسط ایمیدرو و شرکت‌های تابعه انجام می‌شود.

جعفری ادامه داد: این موضوع موجب شد که امروز در مجموعه ایمیدرو توانستیم ۹میلیارد دلار را از طریق استفاده از توان بخش خصوصی برای اجرای طرح‌های جدید استفاده کنیم که حدوداً بیش از ۴ میلیارد دلار آنهم اکنون عملیاتی شده و بخش عمده‌ای از اشتغال را فراهم کرده است.

وی گفت: در بعضی از موارد هم واحدهایی داشتیم که بازدهی خوبی نداشتند و یا شرایط ضعیفی به لحاظ تولید و حتی درآمدی داشتند، امروز شرایط تولیدی شان بالا رفته و اشتغال بیشتری را ایجاد کردند به طور مثال در نخلک روز اولی که واگذار شده حدود ۱۴۰ تا ۱۵۰ نفر در آنجا مشغول شدند و امروز نزدیک به ۵۰۰ نفر و تولید حدود ۶برابر شده است.

جعفری افزود: این توان بخش خصوصی بوده و حمایت‌هایی که انجام شده موجب شده که انگیزه پیدا کنند و امروز این اتفاق در آن منطقه بیفتد.

وی ادامه داد: بیشتر این موضوع از طریق مزایده عمومی واگذار و صلاحیت آنها هم طبق فراخوان انجام شده و صلاحیت‌های فنی و مالی با نمره‌هایی که از تایید مالی و فنی شان انجام شده، نهایتا براساس آن قیمتی که نرخ مزایده بوده و بیشترین واگذاری و بیشترین نرخ را داشتند، واگذاری انجام شده است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: آنچه مسلم است اینها یک تعهداتی دارند، یکی دو مورد هم هست که تعهدات‌شان را اجرا نکردند و هم‌اکنون به دلیل عدم اجرا باعث شده که اخطار داده شود و اگر طی ۲ اخطار اقدام نکنند قطعا فسخ قرارداد انجام می‌شود و فرد جایگزین یا شرکت و اشخاص حقوقی جدید جایگزین خواهد شد.

اجرای طرح‌های توسعه در پتاس‌خور و بیابانک

راهبر مجتمع پتاس‌خور و بیابانک گفت: این مجتمع پس از واگذاری به روش راهبری، با افزایش استخراج، تولید و اجرای طرح‌های توسعه‌ای مواجه بوده است.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، مرتضی عزیزی اظهار کرد: در ابتدای دوره واگذاری به دلیل وجود تحریم‌های کشورهای غربی، ذخیره کلکتور فرآیند فلوتاسیون کارخانه پتاس -که به صورت انحصاری توسط شرکت آکزونوبل سوئد ساخته می‌شد، رو به اتمام بود و امکان واردات آن وجود نداشت. به نحوی که در مدت کوتاهی پس از شروع به‌کار این شرکت، موجودی انبار، مصرف و حتی موجب تعطیلی خط تولید کارخانه پتاس شد.

وی ادامه داد: با تلاش متخصصان مجتمع و با همکاری یک شرکت دانش‌بنیان اصفهانی، موفق به بومی‌سازی این ماده استراتژیک شدیم و درحال‌حاضر، بی‌نیاز از واردات این ماده هستیم.

▣ تکمیل برنامه تعمیرات اساسی

راهبر مجتمع پتاس خور و بیابانک بیان کرد: پس از استقرار شرکت فسفات کارون، مهندسی معکوس و بومی‌سازی، بسیاری از لوازم یدکی های‌تک، یک برنامه مدون تعمیرات اساسی تجهیزات بخش معدن و کارخانه که توسط کارشناسان مجتمع در حال انجام بود، تکمیل و پس از آنهم برنامه نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه در دستورکار قرار گرفته است.

▣ رشد ۴۵ درصدی تولید در سال ۱۴۰۰

راهبر مجتمع پتاس خور و بیابانک با بیان اینکه طبق برنامه بلندمدت مندرج در قرارداد راهبری، این شرکت موظف به افزایش ظرفیت سالانه به ۱۰۰ هزار تن تا سال ۱۴۰۶ است، گفت: در این راستا در ۳ سال گذشته، راهبر فراتر از تعهدات قراردادی نسبت به تولید محصول اقدام کرده و این مهم باعث افزایش حق‌السهم و درآمد دولت از محل فروش محصولات تولیدی مجتمع شده است.

وی ادامه داد: باوجود تشدید تحریم‌ها و محدودیت‌های مصرف برق در فصل تابستان، این مجتمع در سال ۱۴۰۰ با تولید ۳۷ هزار تن کلرید پتاسیم، رشد ۴۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۹۹ را ثبت کرد.

▣ اجرای ۷ طرح توسعه‌ای

عزیزی با اشاره به اجرای ۷ طرح توسعه‌ای پس از واگذاری مجتمع پتاس خور و بیابانک به راهبر، گفت: این طرح‌ها شامل «گسترش پلایای خور و بیابانک»، «طرح بهره‌برداری از معدن ترود»، «افزایش ظرفیت تولید کارنالیت»، «افزایش ظرفیت و بهره‌وری تولید»، «تولید کودهای ترکیبی (NPK)»، «طرح‌های گردشگری» و نیز طرح «افزایش ماشین‌آلات معدنی و صنعتی مورد نیاز» است. وی ادامه داد: مجموع سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده حدود ۴۰ هزار میلیارد ریال است که از این میزان، تاکنون حدود ۳ هزار و ۱۰۰میلیارد ریال محقق شده است. عزیزی تاکید کرد: میزان اشتغال این واحد تولیدی در ابتدای واگذاری مجتمع پتاس به بخش خصوصی، حدود ۲۸۰ نفر بوده که با توسعه فعالیت‌ها از زمان استقرار راهبر، این رقم به ۳۷۰ نفر افزایش یافته است. همچنین، ۱۰۰ نفر به اشتغال غیرمستقیم پیمانکاران مجتمع افزوده شده است.

▣ تشکیک در واگذاری‌ها؛ ناشی از نبود اطلاعات کافی

عزیزی درباره ادعا و تخریب برخی افراد مبنی‌بر وجود اشکالات فراوان در واگذاری به روش راهبری، اظهار کرد: به نظر می‌آید روال واگذاری به روش راهبری آن‌گونه که باید برای افکار عمومی و حتی کارکنان واحدهای واگذارشده تبیین نشده و ایجاد تشکیک برخی افراد برای عموم در مورد روش واگذاری راهبری بیشتر ناشی از نبود اطلاعات کافی آنهاست.

وی ادامه داد: به عنوان نمونه، انجام امورات اجرایی مجتمع پتاس‌خور و بیابانک تا اوایل سال ۹۸ برعهده شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران بود. پس از آن، با توجه به تکالیف و الزامات قانونی و در راستای عمل به سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و همچنین اجرای بند «ت» ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، به شرکت فرآورده‌های فسفات کارون واگذار شد.

راهبر مجتمع پتاس‌خور و بیابانک اذعان کرد: ایمیدرو به عنوان نماینده دولت به منظور استفاده از توان مالی و مدیریتی بخش خصوصی، این مجتمع را طی قراردادی ۲۵ ساله به‌صورت پیمان مدیریت به شرکت خصوصی واگذار کرد.

وی یادآور شد: این در حالی است که مالکیت مدیریت این مجتمع به صورت ۱۰۰ درصدی در اختیار دولت است.

وی افزود: شرکت مذکور، علاوه بر راهبری امورات اجرایی، سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنایع پایین‌دستی باارزش افزوده بالا، ظرفیت تولید پتاس در این مجتمع تا سال ۱۴۰۶ به ۱۰۰ هزار تن در سال افزایش خواهد داد. در واقع مجتمع پتاس به‌صورت اجاره در اختیار بخش خصوصی قرارگرفته و بدون تحمیل هرگونه بار مالی جدید برای دولت، این شرکت موظف به فعالیت در بخش جاری و اجرای طرح‌های توسعه‌ای مجتمع شده است.

نظرگاه

اثر کنترل نرخ سیمان بر قیمت ساختمان

جواد پاکدین- بخش اقتصادی شرکت سیمان شرق:

در دو سال اخیر یکی از جدی‌ترین بحث‌های صنعت سیمان در ابتدای تابستان و مقارن با شروع قطعی‌های برنامه‌ریزی شده و برنامه‌ریزی نشده برق این صنعت، افزایش نرخ این محصول زیربنایی است.

از سال گذشته و پس از راه‌اندازی معاملات سیمان در بورس کالا با وجود تمام کاستی‌ها، کشف نرخ این محصول تا حد زیادی به صورت شفاف صورت گرفت.

شفاف بودن نرخ سیمان در بورس کالا می‌تواند به تقاضاکنندگان و عرضه‌کنندگان کمک کند تا یک نرخ مرجع در بازار داشته و معاملات خود را بر آن اساس انجام دهند.

از سوی دیگر در صورتی که سیمان در رینگ صادراتی بورس کالا نیز عرضه شود، این موضوع موجب خواهد شد خریداران از هر نقطه دنیا قیمت‌ها را به صورت آنلاین رصد کنند. به این ترتیب شفافیت قیمتی موجب خواهد شد تعداد بیشتری خریدار خارجی به ایران بیایند و از محصولات داخلی استقبال کنند.

با این وجود دولت همچنان به انحای مختلف در صدد کنترل بازار سیمان حتی در بورس کالا از طریق دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها است.

با شروع فصل گرما و آغاز قطعی برق صنایع به‌ویژه سیمان، رفته رفته نرخ این محصول در بورس کالا افزایش یافت به گونه‌ای که در سال گذشته هر تن سیمان فله تیپ ۲ حداکثر تا نرخ ۱۲ میلیون ریال و امسال تا این تاریخ نیز با حداکثر نرخ ۱۶ میلیون ریال معامله شده است که حدود ۳برابر نرخ این محصول در حالت عادی است.

با این وجود یک سوال اساسی مطرح است که: این افزایش قیمت، چه تاثیری بر بهای تمام شده کالاهای نهایی خواهد داشت که سیمان به عنوان یکی از کالاهای واسطه آن است؟ به عبارت دیگر آیا می‌توان گرانی مسکن را به عنوان اصلی‌ترین بازار مصرف سیمان در کشور، به دلیل افزایش نرخ سیمان دانست؟

بر اساس برآوردهای کارشناسی، میزان سیمان مصرفی جهت ساخت یک مترمربع ساختمان مسکونی حدود ۲۰۰کیلوگرم است.

از طرف دیگر بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار، میانگین نرخ مسکن شهر تهران در خرداد ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۷.۱ واحد درصدی نسبت به اردیبهشت ماه به بیش از ۴۱۴ میلیون ریال رسیده است.

میانگین نرخ یک مترمربع مسکن شهر تهران در بهار ۱۴۰۰ معادل ۳۵۶ میلیون ریال بوده که نشان از رشد ۱۶.۳ درصدی این نرخ در خرداد نسبت به میانگین فصل بهار سال گذشته دارد. اگر این ارقام را به ۳۰شهر منتخب دیگر جامعه آماری گزارش مرکز آمار تعمیم دهیم به نرخ میانگین ۸۵.۳ میلیون ریال برای این ۳۰ شهر به غیر از تهران خواهیم رسید؛ بنابراین با احتساب هر تن سیمان معادل متوسط ۵.۵ میلیون ریال، نسبت ارزش سیمان مصرفی به ازای هر مترمربع منزل مسکونی در شهر تهران درحال‌حاضر، میزان بسیار ناچیز ۰.۲۶ درصد و برای ۳۰ شهر منتخب ۱.۳ درصد است.

در صورتی که گرانترین نرخ معامله شده سیمان در بورس کالا را مد نظر قرار دهیم، نسبت ارزش سیمان مصرفی به ازای هر مترمربع منزل مسکونی در شهر تهران ۰.۷۷ درصد و برای ۳۰ شهر منتخب ۳.۷ درصد خواهد بود.

از سوی دیگر اگه بهای تمام شده یک مترمربع ساختمان مسکونی را به طور متوسط در تمام مناطق حدود ۸۰میلیون ریال در نظر بگیریم (براساس محاسبات سازمان نظام مهندسی)، تنها حدود ۱.۲ تا حداکثر ۴ درصد بهای تمام شده‌ی یک ساختمان مسکونی مربوط به سیمان است که بسیار ناچیز بوده و سهم بسیار اندکی در افزایش نرخ مسکن خواهد داشت.

با توجه به محاسبات فوق، پاسخ این سوال که آیا می‌توان گرانی مسکن یا لااقل بخش مهمی از آن را به دلیل افزایش نرخ سیمان دانست یا نه، منفی خواهد بود؛ بنابراین به نظر می‌رسد در صورتی که دولت دخالت‌های خود را بر سیمان در بورس کالا به منظور کنترل نرخ کنار بگذارد و نرخ به صورت کاملا آزاد نیز تعیین شود، از یک طرف این آزادسازی واقعی نرخ تاثیر بسیار ناچیزی بر بهای تمام شده ساخت‌وساز داشته، و از طرف دیگر سود واقعی شرکت‌های تولید سیمان و نیروی انسانی شاغل در آنها را تضمین کرده و موجبات حمایت از این صنعت زیربنایی را فراهم خواهد کرد.

«روزگارمعدن» کم‌وکیف سرمایه‌گذاری معدنی در خارج از کشور را بررسی کرد

دوراهی سرمایه‌گذاری

عکس: روزگار معدن

> می‌توان از مزیت‌های اصلی کشورمان که انرژی، نیروی کار و دسترسی به دریاها است، بهره‌مند شد، مواد اولیه را وارد و آنها را فرآوری کرد تا با ارزش‌افزوده بالاتر به دیگر کشورها صادر شود یا به مصرف صنایع داخلی برسد

گروه معدن

یکی از موضوعات جالب توجه در میان اخبار معدنی، آغاز سرمایه‌گذاری کشور در معدنکاری فراسرزمینی بود.

ایلنا به نقل از رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران آورده بود که: بخش خصوصی در تلاش است تا سرمایه‌گذاری در معادن کشورهای افغانستان، عراق، قزاقستان، قرقیزستان و آذربایجان را آغاز کند.

ابراهیم جمیلی، به تجربه ۳۰ ساله فعالان بخش خصوصی در این حوزه اشاره کرده و گفته بود: کمیسیون معادن اتاق ایران باتوجه به محدودیت‌هایی که در زمینه اکتشاف در معادن داخلی وجود دارد، پروژه بهره‌برداری از معادن فراسرزمینی را دنبال می‌کند.

نکته جالب در اظهارات جمیلی، انتقادی است که او ضمن اعلام خبر، به وضعیت معدنکاری در کشور وارد کرده است، البته معدنکاری فراسرزمینی منتقدانی هم دارد که معتقدند سرمایه‌گذاری در خارج کشور، موجب فرار سرمایه از بخش معدن داخلی می‌شود و به رکود موجود دامن خواهد زد.

«روزگارمعدن» برای بررسی بیشتر این موضوع، با امیر صباغ به گفت‌وگو نشست. مصاحبه ما را با مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در ادامه بخوانید.

◉ معدنکاری خارج از ایران چقدر و از چه جنبه‌هایی می‌تواند برای کشور مفید باشد؟

معدنکاری فراسرزمین یا خارج از مرزهای کشور می‌تواند فرصت بسیار خوبی برای کشور به‌شمار رود و در این صورت می‌توان از مزیت‌های اصلی کشورمان که انرژی، نیروی‌کار و دسترسی به دریاها است، بهره‌مند شد، مواد اولیه را وارد و آنها را فرآوری کرد تا با ارزش‌افزوده بالاتر به دیگر کشورها صادر شود یا به مصرف صنایع داخلی برسد. در واقع، ذخایر برخی مواد معدنی در کشور مثل بوکسیت، منیزیوم، منیزیت و امثال آن، قابل‌توجه نیست. بنابراین، باید با تکیه بر مواد اولیه وارداتی، برنامه توسعه معدن و صنایع معدنی را پیش برد و به طور حتم دولت از این موضوع استقبال خواهد کرد.

البته این کار ریسک‌هایی هم دارد، زیرا کشور ما در شرایطی خاص قرار گرفته است و به این ترتیب، اگر سرمایه‌گذاری ما در سایر کشورها قابل‌توجه باشد، می‌تواند هدف تحریم قرار بگیرد و شرکت سرمایه‌گذار را دچار مشکل کند.

علاوه‌بر این، شرایط و ضوابط دیگری هم وجود دارد و برای مثال اینکه دولت تاکید دارد که اگر ذخیره ماده معدنی داریم، اما توسعه‌نیافته مانده است، اولویت با بهره‌برداری از ذخیره داخلی و ایجاد اشتغال در مناطق محروم است تا اینکه سرمایه‌گذاری در خارج از کشور انجام شود و بهره‌برداری از معادن خارجی انجام گیرد.

اما نیروی‌کار یا انرژی ارزان از موضوعاتی است که معدنکاران داخلی نسبت به آن گله دارند و می‌گویند انرژی کم است و چندان ارزان هم نیست. علاوه‌بر این، دستمزد نیروی شاغل در معدن هم افزایش قابل‌توجهی داشته است. پس چطور این ۲ حوزه می‌تواند برای کشور ما مزیت به‌حساب بیاید؟

البته دستمزدها افزایش پیدا کرده است، اما هنوز در مقایسه با کشورهای دیگر بسیار پایین است. می‌توانیم کشور قزاقستان را به عنوان نمونه مطرح کنیم یا حتی کشورهایی در شمال افریقا یا خاور دور که از نظر میزان حقوق و دستمزد به‌مراتب بالاتر از کشور ما هستند.

از سوی دیگر، در حال حاضر کشور ما واردکننده برخی محصولات واسطه‌ای است و برخی مواد معدنی‌مان رو به اتمام است. به‌طبع اگر اولویت‌بندی درستی داشته باشیم، هدف اول می‌تواند تامین آنها باشد و به این‌ترتیب در زمینه تامین انرژی کشور هم دچار مشکل بزرگی نخواهیم شد.

در حال حاضر با این سیاست، ظرفیت آلومینیوم در کشور ایجاد شده است و می‌توانیم یا پودر آلومینا وارد کنیم یا بوکسیت بیاوریم و بعد آلومینا را خود تولید کنیم.

اما موضوع کمبود مطرح است و برای این مشکل می‌توانیم در حال حاضر تاکید خود را روی مواد معدنی فرآوری‌شده‌ای بگذاریم که کشورمان نیاز دارد و اگر تولید نشود باید از خارج وارد کنیم.

در ضمن مشکل انرژی در کشور سینوسی و فصلی است. در فصولی از سال، که حدود ۹ ماه است، مازاد عرضه گاز طبیعی داریم و تنها در فصل زمستان کمبود وجود دارد. بنابراین، می‌توان با اولویت‌بندی و به همین ترتیبی که صنایع کشور جلو می‌روند، بخشی از کمبود انرژی را مدیریت کرد. البته کمبود انرژی در بلندمدت از طریق سرمایه‌گذاری دولت رفع خواهد شد.

از نظر هزینه انرژی هم، درحال‌حاضر، ما در مقایسه با کشورهایی که گاز طبیعی صادراتی دارند، ارزان‌ترین نرخ گاز طبیعی را داریم.

قیمت هر مترمکعب گاز طبیعی ایران حدود ۲ هزار و در امریکا ۵ هزار تومان است. بهای گاز در کشور ما حتی از روسیه هم پایین‌تر است و همچنان از این مزیت برخوردار هستیم.

◉ آیا بخش دولتی باید در سرمایه‌گذاری فراسرزمینی فعالیت داشته باشد یا بخش خصوصی هم می‌تواند به این حوزه ورود کند؟

به‌نظر من، اگر بخش خصوصی بخواهد در این زمینه ورود داشته باشد، دولت باید نقش حمایت‌کننده را ایفا کند و در زمینه توانمند کردن آنها اقدامات لازم را انجام دهد. اگر منابع ارزی نیاز است، دولت باید حمایت و آن را تامین کند اگر ریسکی وجود دارد، صندوق ضمانت واردات باید به موضوع ورود کند و بخشی از ریسک را پوشش دهد.

در مواقعی که بخش خصوصی به هر دلیلی نمی‌خواهد یا نمی‌تواند در این مسیر گام بردارد و کشور به آن منبع استراتژیک نیاز دارد، دولت می‌تواند به شکل مستقیم در این زمینه اقدامات لازم را انجام دهد. برخی معتقد هستند بخش خصوصی یا دولتی باید سرمایه‌گذاری‌های‌شان را در داخل انجام دهند، زیرا اگر خارج از ایران اقدام کنند، موجب فرار سرمایه از بخش معدن خواهد شد. این موضوع به نوع ماده‌ای بستگی دارد که قرار است روی آن سرمایه‌گذاری شود. کشور ما ذخایر قابل‌ملاحظه‌ای در زمینه مس دارد. بنابراین، طبیعی است که اگر قرار است سرمایه‌گذاری در حوزه مس انجام گیرد، باید توسعه معدنی کشورمان را در اولویت قرار دهیم و آن را تکمیل کنیم. اما صنعت فولاد ما واردکننده فرومنگنز است، پس باتوجه به اینکه انرژی کافی در اختیار داریم، می‌توانیم برای کاهش وابستگی، سنگ منگنز را از طریق معادنی که در نقاط مختلف دنیا در اختیار می‌گیریم، وارد و فرومنگنز موردنیاز صنعت فولاد را در کشور تولید کنیم.

به‌همین ترتیب، الکترود گرافیتی را وارد می‌کنیم یا نیدل کک نیاز داریم، بنابراین می‌توانیم روی این زنجیره، سرمایه‌گذاری‌هایی انجام دهیم تا بتوانیم بخشی از الکترود را خودمان تولید کنیم و در نتیجه اطمینان داشته باشیم که در مواقع بحران صنایع بزرگ کشورمان دچار آسیب نمی‌شود. چرا نمی‌توانیم از کشورهایی که روابط خوبی با ما دارند، سرمایه‌گذارانی جذب کنیم تا به این ترتیب حوزه معدن فعال‌تر شود. در دنیای امروز، دولت‌ها کمتر سرمایه‌گذاری می‌کنند و این کار بیشتر از طریق شرکت‌ها انجام می‌شود. فعالیت شرکت‌ها هم با تکیه بر بانک‌ها شکل می‌گیرد. سیستم بانکداری هم بین‌المللی است و به این ترتیب همه با هم مرتبط هستند. به‌علت اینکه، رتبه اعتباری ایران سرمایه‌گذاری را پوشش نمی‌دهد، بیمه‌ای وجود ندارد و به‌طبع بانک‌ها هم وارد گود نمی‌شوند. بخش خصوصی هم به‌دلیل اینکه پشتیبانی بانک وجود ندارد، اشتیاقی برای ورود به این حیطه ندارد. در واقع، سرمایه‌گذارانی که در چند سال اخیر جذب کشور شده‌اند یا افراد حقیقی هستند یا کسانی که به قول معروف، پول‌شان در جیب‌شان است و نیازی به سیستم دولتی و حمایتی از بانک‌ها یا سیستم‌های بانکی ندارند. اگر کشور بخواهد سرمایه‌گذار خارجی، به آن معنا و مفهومی که در دیگر نقاط دنیا وجود دارد، جذب کند، باید رتبه‌بندی اقتصادی داشته باشد، با بیمه‌های بین‌المللی و بانک کار کند، پله‌پله بتواند مقررات خود را با ضوابط بین‌المللی در یک راستا قرار دهد و دادگاه‌های بین‌المللی را به‌رسمیت بشناسد و اصلاحاتی از این دست. خلاصه اینکه مراحلی باید طی شود تا سرمایه‌گذار خارجی بتواند به کشور ما به عنوان یک ظرفیت جدی توجه کند و ریسک سرمایه‌گذاری را بپذیرد. اما برخی از کارشناسان معتقدند روسیه شریک قابل‌اعتمادی نیست.

خوب است در ابتدا بدانیم منظورمان در چه حوزه‌هایی است. به‌طبع همان نگاهی که ما داریم، روس‌ها هم دارند و به‌دنبال صادرات محصولات خود هستند. به‌عبارت دیگر، چون این کشور تولیدکننده فولاد است، در کشور ما، در این حوزه سرمایه‌گذاری نخواهد کرد، زیرا بازار بین‌المللی آنها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

اما روسیه واردکننده پودر آلومینا یا فلز روی است و کشور ما هم ظرفیت خوبی در معادن روی دارد یا امکان دسترسی به بوکسیت در برخی کشورها برای ایران فراهم و به‌دنبال احداث یک واحد پودر آلومینا است. به این ترتیب، ممکن است بتوانیم هم‌افزایی‌هایی در این حوزه با روسیه داشته باشیم، اما در کل به‌نظر من، روسیه در بخش عمده‌ای از محصولات معدنی رقیب ایران در بازار جهانی است. بر این اساس چندان نمی‌توان روی سرمایه‌گذاری کشور چین هم حساب کرد.

بخش زیادی از اقتصاد کشور چین هنوز دولتی است و به این دلیل، کمی با سایر کشورها تفاوت دارد. بنابراین، به گمان من راه همکاری با دولت چین باز است و این کشور مشتری شماره یک نفت ایران است. درست است که محدودیت‌های سیستم بانکی وجود دارد، اما با این حال همیشه همکاری‌هایی وجود داشته و در مواقعی هم رشد قابل‌ملاحظه‌ای پیدا کرده است. در گذشته هم، ما توانسته‌ایم با تکیه بر روند گسترش مبادلات تجاری ۲کشور حتی منابع مالی لازم را از بانک‌ها و دولت چین جذب کنیم، اما این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که صادرات سالانه کشور چین، تریلیون دلاری است و بیمه و بانک‌های این کشور با دنیا ارتباطی بسیار قوی دارند. بنابراین، در رابطه‌شان با کشورها اول ۲ کفه ترازوی سود و زیان را می‌سنجند و بعد ریسک می‌کنند و تصمیم می‌گیرند؛ پس در اینجا هم محدودیت‌هایی وجود دارد.

اما به‌هرحال این کشور از نظر سرمایه‌گذاری مستثنا بوده و چون اقتصاد آن نیمه‌دولتی است، گهگاه تحت حمایت دولت‌شان اتفاقاتی هم افتاده، البته بیشتر، سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و در چارچوب وام و فاینانس بوده است تا اینکه بخواهند پروژه‌بلندمدتی را در دست بگیرند و آن را توسعه بدهند و محورش بازارهای صادراتی باشد.

◉ چشم‌اندازی برای جذب سرمایه‌گذار خارجی وجود دارد تا بتواند شرایط معدنی ما را از رکود فعلی در بیاورد؟

کشورهای دنیا درحال‌حاضر در جذب سرمایه‌گذار با هم رقابت می‌کنند و مقررات خود را به‌گونه‌ای با شرایط وفق می‌دهند تا بتوانند توان رقابتی خود را در جذب سرمایه‌گذار حفظ و تقویت کنند. این تحول هم مقررات معدنی این کشورها را در بر می‌گیرد، هم مقررات بانکی آنها را. به‌همین ترتیب، بسیاری از کشورها مقررات مالیاتی متفاوتی برای بخش معدن در نظر می‌گیرند تا بتوانند نشان دهند در این رقابت‌پذیری پیشتاز هستند. همین‌طور در الگوی تامین زیرساخت، تعیین حقوق دولتی، سیاست‌گذاری و نگاهی که به تغییر نرخ ارز دارند، متفاوت عمل می‌کنند+- تا بتوانند مزایای بیشتری نسبت به دیگر رقبا داشته باشند و از آنها پیشی گیرند. به‌گمان من، اگر قرار است ایران هم در این زمینه هدف‌گذاری داشته باشد و برای جذب سرمایه‌های خارجی برنامه‌ریزی بلندمدت انجام دهد، باید نگاهی به‌طورکامل متفاوت به قوانین و مقررات معدنی کشور، دادگاه‌ها و مقررات مالیاتی داشته باشد. واقعیت این است که هنوز در بین سیاستمداران و قانون‌گذاران کشور زمینه پذیرش این موضوعات ایجاد نشده است. برای آنها چندان تعریف‌شده نیست که بتوان فعالیتی را در یک زمینه به یک خارجی واگذار کرد و او بتواند بدون مشکل در کشور کار کند و از خدمات خود منتفع شود و اگر روزی هم به مشکلی برخورد، بتواند در دادگاه‌های بین‌المللی طرح دعوا کند و به این ترتیب حقوق خود را مطالبه کند. باید نگاه‌ها عوض شود و جور دیگری به موضوع نگاه کرد تا بتوان مثل بسیاری از کشورها روی جذب سرمایه‌گذار، نه‌تنها در بخش معدن که در حوزه نفت و گاز، منابع‌طبیعی، توریسم و مانند آن برنامه‌ریزی کرد و از مزایای این مشارکت بهره‌مند شد.

لزوم توجه به صلاحیت فنی در اکتشاف

یک کارشناس حوزه حقوق معادن گفت: مبنای توسعه معدنکاری اکتشاف است و برای اجرای دقیق عملیات معدنی صلاحیت علمی و فنی بیش از صلاحیت مالی اهمیت دارد. به گزارش خبرگزاری صدا وسیما، سیدمحمدصادق سیدحسینی افزود: تا زمانی که شناسایی دقیق و علمی نسبت به ذخایر معدنی وجود نداشته باشد، عملیات معدنی به درستی انجام نمی‌شود و در نتیجه، موجب افزایش هزینه معدنکاری و هدررفت منابعی که معدنکار صرف می‌کند، می‌شود. وی با بیان اینکه عمیق‌تر شدن اکتشاف در معادن، نیازمند توجه بیشتر به مباحث فنی و علمی است، گفت: براساس قانون معادن، برای صدور پروانه اکتشاف معدن صلاحیت فنی و مالی باید همزمان مورد توجه قرار گیرد، اما درحال‌حاضر در روند اجرا، بحث علمی تحت الشعاع بحث مالی قرار گرفته و مبنا قرار دادن گردش حساب و تمکن مالی برای صدور پروانه اکتشاف موجب شده تا بسیاری از متخصصان حوزه معدنکاری نتوانند به حوزه اکتشاف ورود کنند. این کارشناس حوزه حقوق معادن با اشاره به نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در بحث اکتشاف علمی و فنی معادن، افزود: در فعالیت‌های معدنی، به هر میزان اکتشاف علمی‌تر انجام شود و در این فرآیند ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه مورد استفاده قرار گیرد، به همان میزان بهره‌برداری از معادن افزایش و هزینه‌ها و آسیب به معادن کاهش می‌یابد. سیدحسینی همچنین به اهمیت سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشاف معادن برای بهره‌برداری مؤثر از ظرفیت معادن کشور اشاره کرد و گفت: هزینه بالای اکتشاف موجب شده افرادی که صلاحیت فنی و مالی دارند، نتوانند به حوزه معدنکاری ورود کنند که برای رفع این مشکل به جای در اولویت قرار دادن توان مالی افراد، می‌توان به روش‌های مختلف هزینه‌های اکتشاف را کاهش داد تا افراد بدون در اختیار گرفتن معادن به سرمایه‌گذاری در بحث اکتشاف و بهره‌برداری معادن ترغیب شوند. وی توجه به اجرای دقیق و درست قانون معادن را ضروری دانست و افزود: قانون معادن از حیث اجرا نیاز به توجه جدی دارد و برای آنکه بتوان از ظرفیت‌های معدنی کشور بهره‌برداری مناسب را انجام داد، سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران باید تمرکز و توجه بیشتری بر اجرا و نظارت بر اجرای قانون داشته باشند.

تفکیک وزارت صمت منتفی شد

رئیس مجلس شورای اسلامی از منتفی شدن تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت خبرداد.

به گزارش فولادبان، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی گفت: تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت منتفی شد.

رئیس مجلس در پایان جلسه استیضاح وزیر صمت در این موضوع گفت: مرکز پژوهش‌های مجلس و کمیسیون صنایع، موضوع تفکیک را بررسی کردند جمع‌بندی تخصصی به تفکیک وزارت صمت به ۲ وزارتخانه نرسیده است.

پیش از این مجلس شرط عدم استیضاح وزیر صمت را تفکیک وزارت صنعت، معدن، تجارت و معرفی دو وزیر جدید اعلام کرده بود.

در تیرماه امسال هیات دولت با طرح احیای وزارت بازرگانی موافقت کرده بود. در این اعلام‌نظر دولتی‌ها تاکید شده بود: «گسترش حوزه عمل و افزایش حجم فعالیت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، لزوم مجزا شدن متولیان حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده به عنوان ۲ تخصص متفاوت، مجزا بودن بخش تولید از بخش بازرگانی در تمام دنیا و عدم وجود متولی در بخش بازرگانی و تجارت کشور، تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، افزایش تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد در امور بازرگانی و نیز عدم وجود بار مالی جدید برای اجرای این طرح» از اهم دلایل موافقت دولت اعلام شده است.

با این حال، بررسی‌های دقیق نشان می‌دهد طرح تشکیل وزارت بازرگانی با بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری و بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد. برخی کارشناسان معتقدند که تبدیل یک وزارتخانه به ۲ وزارتخانه هم باعث توسعه تشکیلات اداری می‌شود و هم افزایش هزینه‌های عمومی را درپی دارد و به همین دلایل با بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری و بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد.

بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری عبارت است از: چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز. در بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی آمده است: صرفه جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تاکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد.

در گذشته در هنگام بررسی طرح تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس شورای اسلامی، اداره‌کل تدوین قوانین مجلس، مغایرت‌های این طرح با قوانین و اسناد بالادستی را اعلام کرده بود. این مغایرت‌ها عبارت بودند از: «۱-این طرح با بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه که بر کاهش حجم، اندازه و ساختار مجموع دستگاه‌های اجرایی تاکید دارد، مغایر است.۲- تفکیک وزارتخانه مذکور در طرح، مستلزم ایجاد تشکیلات جدید و اقداماتی است که منجر به افزایش هزینه‌ها می‌شود و از این جهت، با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی مغایر است.۳- طرح مذبور به دلیل افزایش هزینه‌های عمومی کشور در تغییر ساختار دولت با بند (۱۶) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مغایر است.

۴-طرح با بند (۱۰) سیاست‌های کلی نظام اداری مبنی‌بر «چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری» مغایر است».

یادداشت

ناکامی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی

نادعلی اسماعیلی
کارشناس و فعال حوزه معدن

هر فعال اقتصادی که کاری کند و پولی به کشور بیاورد و هرکدام از هلدینگ‌ها و شرکت‌هایی که دست به ریسک می‌زنند و در داخل یا خارج کشور سرمایه‌گذاری می‌کنند، کار خیر انجام داده‌اند. در حال حاضر کشور ما امکانات لازم را دارد که بتواند در کشورهای دیگر معدنکاری کند.

برخی می‌گویند آیا عواید این اقدام نصیب کشور می‌شود یا نه. من معتقدم که به‌طورقطع کشور هم از این اتفاق منتفع خواهد شد یا ارز وارد می‌شود یا ابزار و ماشین‌آلاتی که به درد کشور می‌خورد یا تجربه و مهارتی حاصل می‌شود که نیروی فعال در حوزه معدن را کارآمدتر از پیش می‌کند.

به‌هرحال، من موافق معدنکاری فراسرزمینی هستم و فکر می‌کنم آثار مثبت زیادی به‌دنبال خواهد داشت.

سرمایه‌گذاری در خارج از ایران موجب می‌شود سرمایه از بخش معدن خارج شود و توسعه‌ای در این بخش انجام نگیرد.

اول اینکه در ایران این‌قدر دست و پای معدنکاری را بسته‌اند و آنقدر موانع متعددی پیش‌پای تولید معدنی گذاشته‌اند که اکنون تنها افراد معدودی می‌توانند وارد این حرفه شوند. بنابراین، اگر فرصتی فراهم شده است تا فعال این حوزه بتواند بیرون ایران با سهولت بیشتری کار کند، باید از آن استقبال کرد. دوم اینکه با این وضعیتی که اقتصاد کشور دارد، طبیعی است سرمایه‌گذاری کم شود و نباید انتظاری جز این داشت. در حال حاضر علاوه بر افزایش شدید هزینه‌ها، حقوق دولتی معادن هم چندین برابر شده است.

از نظر کسانی که حقوق دولتی را افزایش می‌دهند، موضوع مهم این است که پولی بگیرند و به خزانه واریز کنند، اما به شرایط معدنکار توجهی ندارند. باور نکرده‌اند که اگر معدنکاری سودی نبرد، ماشین‌آلات معدنی خود را می‌فروشد و سرمایه‌اش را به‌جای دیگری منتقل یا پول را در بانک سپرده‌گذاری می‌کند تا سود بگیرد و آنچه در این میان به‌دست می‌آید، بیکاری است که معضل اصلی این کشور به‌شمار می‌رود.

اگر حاکمیت معدن نگران فرار سرمایه است، باید شرایط را تسهیل کند تا جلوی این همه آسیب را بگیرد. چرا که همه معادن کوچک را از کار انداخته‌اند؟ چرا کمک‌هایی که پیش‌تر به آنها می‌شد، دیگر وجود ندارد؟ چرا دست و پای آنها را با انواع قوانین و مقررات و محدودیت و ممنوعیت‌ها بسته‌اند؟

معدن که بخش بسیار مهمی است و نقش کلیدی در اقتصاد کشور برعهده دارد، باید فعال شود. دولت باید سربارها را بردارد، کارها را تسهیل کند تا معدنداران کوچکی هم که در آستانه ورشکستگی قرار گرفته‌اند، بتوانند دوباره فعال شوند.

البته بیشتر آنهایی که وارد موضوع سرمایه‌گذاری خارج از ایران می‌شوند، از سرمایه‌گذاران موفق معدن در داخل کشور هستند و در این زمینه توانمند و باتجربه هستند.

البته به موازات این موضوع، بخش معدن ما نیازمند سرمایه‌گذار خارجی هم هست. مثل شیلی که سرمایه‌گذاران خارجی را جلب کرد و آنها کارهای بزرگی در حوزه معدنکاری این کشور به‌انجام رساندند.

ما هم نیاز داریم تا سرمایه‌گذران خارجی بیایند و فرآوری‌های ریزی را که تنها از عهده شرکت‌های چندملیتی برمی‌آید، ایجاد کنند، زیرا کشور ما توان و امکانات کافی برای این کار در اختیار ندارد. البته متاسفانه هنوز در جذب سرمایه‌گذار خارجی موفقیت چندانی نداشته‌ایم.

می‌گویند چرا از کشورهایی مثل روسیه که رابطه خوبی با ما دارند سرمایه‌گذاری جذب نمی‌کنیم، اما من از همکاران قدیمی که با روس‌ها همکاری داشته‌اند، شنیده‌ایم که سبک آنها چندان هماهنگ با ما نیست و کار کردن با آنها بسیار دشوار است. گویا روس‌ها با دید دیگری به ما نگاه می‌کرده‌اند و هیچ‌یک از اطلاعات خود را به‌شکل دقیق در اختیار ما قرار نداده‌اند.

برای روشن شدن موضوع، از دوران قدیم هم معدنکاران یوگسلاوی سابق در ایران فعال بودند و هم روس‌ها.

من به‌عنوان یک کارشناس معدن، امروز که به ماحصل فعالیت آنها نگاه می‌کنم با خود می‌گویم زنده‌باد کارشناسان یوگسلاوی. احسنت به صداقت و کار خوب آنها. هر جا که کار کرده‌اند، اطلاعات دقیق و درستی به‌جا گذاشته‌اند تا جایی که حتی امروز هم اطلاعات آنها به‌طورکامل صحیح است و همه آن معادن، هنوز هم فعال هستند و به‌خوبی کار می‌کنند.

آن زمان کشور یوگسلاوی تکنولوژی خاصی نداشت و تا ۲۰۰متر حفاری انجام می‌دادند، اما با همان امکانات کم، اطلاعاتی جمع‌آوری و نقشه‌هایی تهیه کرده‌اند که بسیار درست و دقیق است و پایه اکتشافات امروزی ما شده است.

در پایان، باید بر این نکته تاکید کنم که در حال حاضر و در همین بحران اقتصادی کشور، معدن دارد چرخ اقتصاد کشور را می‌چرخاند.

بنابراین مسئولان نباید اجازه دهند که این چرخ از حرکت بازایستد. اگر دولت کمک‌های خود را از این بخش دریغ کند، معادن کوچک یواش یواش از دور خارج می‌شوند. باید معدنداران را به‌چشم تولیدکننده و کارآفرین دید، نه به چشم چپاولگر و غارتگر، اما متاسفانه این صدا گاهی از مجلس هم به‌گوش می‌رسد.

بازار کامودیتی‌های فلزی بی‌جان است

مرضیه احقاقی

اکتبر روزهای درخشانی را برای کامودیتی‌های فلزی رقم نزد. نگاه کلی به قیمت مس و آلومینیوم در بورس فلزات لندن در یک ماه گذشته، حکایت از کم‌رونقی این بازار دارد. انتشار داده‌های اقتصادی از سوی چین و امریکا، همچنان مهم‌ترین عامل اثرگذار بر بازارهای کالایی هستند. دورنمای اقتصادی دو کشور یادشده از اثرگذاری بالایی بر بازار فلزات موردبحث برخوردار است. نگاه کلی به بازار فلزات حکایت از آن دارد که فلز سرخ در سومین روز از ماه اکتبر در بورس فلزات لندن به بهای ۷۵۲۴ دلار به‌ازای هر تن فروش رفت. کمترین قیمت ثبت‌شده برای مس در این ماه در روز ۱۹ اکتبر و برابر ۷۴۲۰ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است. این فلز در آخرین روز کاری اکتبر یعنی ۲۸ این ماه با قیمت ۷۶۶۳ دلار فروش رفت. میانگین قیمت فلز سرخ در ماه موردبحث برابر ۷۶۲۶ دلار یعنی ۱۰۸ دلار پایین‌تر از میانگین قیمتی آن در سپتامبر برآورد شده است. آلومینیوم نیز در نخستین روز کاری اکتبر در بورس فلزات لندن با قیمت ۲۱۶۴ دلار به‌ازای هر تن فروش رفت. این فلز نقره‌ای‌رنگ در ماه اکتبر نوسانات محدودی را تجربه کرد. بالاترین قیمت ثبت‌شده برای آلومینیوم در ماه اکتبر برابر ۲۳۵۵ دلار و در روز ششم این ماه است. بهای این فلز در ۲۸ اکتبر برابر ۲۲۲۶ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است. البته میانگین قیمت این فلز نقره‌ای رنگ در ماه اکتبر و در مقایسه با سپتامبر رشد محدود ۱۶ دلاری داشته و برابر ۲۲۴۵ دلار به‌ازای هر تن ثبت شده است. با این وجود، میانگین قیمتی ثبت‌شده برای آلومینیوم در مقایسه با ماه مارس افت قابل‌توجه ۱۲۹۲ دلاری را از آن خود کرده است.

> سیاست‌های فدرال‌رزرو امریکا در تعیین نرخ بهره دلار، یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر نرخ فلزات در جهان است، علاوه بر این، سیاست بانک‌های مرکزی مهم جهان در تعیین استراتژی‌های انقباضی یا انبساطی، بر اختلاف نرخ بهره ارزهای گوناگون اثرگذار است

نرخ بهره دلار، مهم‌ترین فاکتور موثر بر اقتصاد

سعید برزگر، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی عملکرد بازارهای کالایی در ماه اکتبر گفت: در حال‌حاضر همچنان سیاست‌های فدرال‌رزرو امریکا در تعیین نرخ بهره دلار، یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر نرخ فلزات در جهان است. علاوه بر این، سیاست بانک‌های مرکزی مهم دنیا در تعیین استراتژی‌های انقباضی یا انبساطی، بر اختلاف نرخ بهره ارزهای گوناگون اثرگذار است. وی افزود: این سیاست‌ها می‌تواند رکود حاکم بر اقتصاد را تقویت کند یا از شدت آن بکاهد. رکود در حوزه‌های گوناگون صنعتی و اقتصادی اثرگذار است. آینده عملکرد اقتصادی چین و اثرگذاری بسته محرک اقتصادی در این کشور، از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر نرخ دلار خواهد بود. برزگر گفت: انتشار اخباری مبنی بر احتمال کاهش رشد نرخ بهره از سوی فدرال‌رزرو در طول روزهای اخیر، تاثیر مثبتی روانه بازارهای کالایی کرده است. براساس گزارش وال‌استریت ژورنال، برخی مقامات فدرال‌رزرو، از استمرار سیاست‌های تهاجمی فدرال‌رزرو در تعیین نرخ بهره بانکی عقب نشسته‌اند. بدون تردید چنانچه این پیش‌بینی درست باشد می‌تواند از شدت سیاست انقباضی فدرال‌رزرو بکاهد. دالی، رئیس فدرال‌رزرو سانفرانسیسکو در این‌باره تاکید کرد: «وقت آن رسیده که درباره کاهش سرعت افزایش هزینه‌های استقراض صحبت کنیم؛ انجام این کار باید با پیش از آن انجام شود که افزایش شدید نرخ‌های بهره، اقتصاد را به دوره رکود وارد کند.» انتشار مطالب مشابه از سوی سایر فعالان بازارهای مالی در امریکا، امیدهایی را برای تثبیت نرخ دلار در این کشور زنده کرده است. با این وجود، هنوز اغلب فعالان اقتصادی به‌طور گسترده انتظار دارند فدرال‌رزرو برای چهارمین جلسه متوالی در ماه نوامبر، نرخ بهره را ۷۵ واحد افزایش دهد، اما همزمان احتمال می‌رود این آخرین رشد نرخ بهره امریکا در سال جاری میلادی باشد. در همین حال، احتمال کاهش رشد نرخ بهره برای ماه دسامبر نیز وجود دارد.

بهای انرژی خلاف پیش‌بینی‌ها، کاهشی شد

وی افزود: قیمت انرژی و به‌ویژه گاز، یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر بهای فلزات و همچنین شاخصی اثرگذار در تعیین عرضه و تقاضا در بازار کامودیتی‌ها بود. برخلاف پیش‌بینی‌های قبلی، احتمال می‌رود بهای گاز طبیعی در اروپا کاهش یابد. با قطع خط انتقال گاز روسیه به آلمان، نگرانی از کسری عرضه گاز طبیعی اروپا افزایش یافت، اما این نگرانی نه‌تنها محقق نشد، بلکه شاهد افت نرخ گاز در این منطقه از اروپا بودیم. روند رو به رشد دمای هوا در زمستان برخلاف انتظارها و همچنین افت ۱۶ درصدی مصرف گاز طبیعی در این قاره، از دلایل اصلی افت بهای انرژی در قاره سبز به‌شمار می‌رود.

در ادامه اقدام اوپک برای کاهش تولید ۲ میلیون بشکه‌ای نفت، مهم‌ترین عامل اثرگذار بر بازار این انرژی به‌شمار می‌رود. با توجه به احتمال تداوم افت تولید بنزین از سوی کشورهای کویت، امارات و عربستان، رشد نرخ گازوئیل دور از انتظار نخواهد بود.

مس و آلومینیوم زیر ذره‌بین

برزگر در پیش‌بینی بازار مس در آینده اظهار کرد: با توجه به روند رو به رشد بهای انرژی در یکی، دو سال اخیر، اولویت ساخت و توسعه خودروهای برقی به تعویق افتاده است. در چنین شرایطی، چشم‌انداز مس در بازارهای جهانی به‌شدت کاهش یافته و همزمان عرضه برای این فلز سرخ نیز با چالش روبه‌رو شده است. با این وجود، کمبود تقاضا بر کاهش عرضه این محصول به‌مراتب پیشی گرفته است. در چنین وضعیتی، تثبیت بهای مس در کانال ۷۵۰۰ تا ۷۷۰۰ دلار موضوعی منطقی است. در ادامه باید تاکید کرد با وجودی که در هفته‌های اخیر شاهد افت قیمت انرژی و به‌ویژه گاز طبیعی بوده‌ایم، اما همچنان این منبع انرژی در مقایسه با سال‌های گذشته، با بهای به‌مراتب بالاتری دادوستد می‌شود. همین موضوع از سودآوری تولید آلومینیوم می‌کاهد و عملا فرآیند تولید این فلز را در بازار جهانی، تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

نگاهی به داده‌های اقتصادی چین

برزگر در پیش‌بینی عملکرد اقتصادی چین اظهار کرد: دوشنبه ۲۴ اکتبر، داده‌های اقتصادی چین برای ۳ ماهه سوم سال ۲۰۲۲، توسط اداره ملی آمار این شرکت منتشر شد. اعداد و ارقام منتشرشده از سوی چین، بهتر از انتظار اقتصاددانان و برابر ۳.۹ درصد اعلام شد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که چین دومین اقتصاد بزرگ جهان و همچنین بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور جهانی است؛ بنابراین افت رشد اقتصادی این کشور به مفهوم کاهش تقاضا برای کامودیتی‌ها به‌ویژه محصولات صنعتی است. در چنین شرایطی باید منتظر افت تقاضا برای فلزات و به‌دنبال آن، کاهش بهای این کامودیتی‌ها در بازار فلزات باشیم.

چین، مهم‌ترین فاکتور

این کارشناس اقتصاد گفت: استمرار سیاست کرونا صفر در چین و اجرای قرنطینه‌های سختگیرانه در این کشور از مهم‌ترین عوامل منفی حاکم بر اقتصاد چین در ماه‌های گذشته بوده است. متاسفانه در نشست کنگره حزب کمونیست چین نیز تصمیم دقیقی برای تداوم یا حذف سیاست‌های کرونا صفر اخذ نشد. درنتیجه پیش‌بینی آینده روند اقتصادی چین دشوار است.

البته شی‌جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین اجرای سیاست کرونا صفر را در این کشور موفق ارزیابی کرد. همین تعریف بسیاری از فعالان صنعتی را نسبت به قیمت کامودیتی‌های فلزی و بازگشت رونق به بازار، ناامید کرد. با این وجود انتشار خبر کاهش طول دوران قرنطینه از ۱۰ به ۷ روز، احتمال کاهش سختگیری کرونایی در این کشور را دوباره مطرح و از رشد نرخ کامودیتی‌ها حمایت کرد. برزگر در ادامه با اشاره به داده‌های صادرات چین در ماه سپتامبر گفت: ارزش دلاری صادرات چین برای ماه سپتامبر، رشدی ۵.۷ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن خود کرد. همین رشد نیز محرک اقتصاد چین در ماه سپتامبر بود.

وی با اشاره به چالش‌های حاکم بر بخش ساخت‌وساز در چین گفت: در طول سال‌های گذشته، ساخت‌وساز همواره محرک اصلی توسعه صنعتی و اقتصادی چین و همچنین رشد بهای کامودیتی‌های فلزی در این کشور بوده است. با این وجود، از سال گذشته و با شروع بحران املاک در چین، از اثرگذاری ساخت‌وساز در اقتصاد چین کاسته شده است.

دولت چین هر بار که در آستانه رکود اقتصادی قرار گرفته، با تصویب بسته‌های محرک مالی، مانع از رونق افتادن بازارهای گوناگون شده است. با این وجود در حال حاضر رکود در بخش املاک و مستغلات چین از اصلی‌ترین دلایل عدم‌تحقق رشد اقتصادی چین مطابق هدف‌گذاری دولتی این کشور است. در واقع عدم‌اعتماد سرمایه‌گذاران به بخش املاک، مانع رشد این بخش شده است.

موانع جدی رشد بهای فلزات

علی رهبری، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی عملکرد بازار آلومینیوم گفت: در ماه‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای انرژی در سطح جهان و به‌ویژه کشورهای اروپایی بوده‌ایم.

روند رو به رشد قیمت انرژی و همچنین افت بهای آلومینیوم طی ماه‌های گذشته به کاهش حاشیه سود تولیدکنندگان آلومینیوم در جهان و به‌ویژه کشورهای اروپایی منجر شده است. در چنین شرایطی، برخی واحدهای تولیدکننده آلومینیوم خبر از توقف اجباری تولید داده‌اند. رهبری گفت: فلز نقره‌ای‌رنگ همچنان در نرخی حدود ۵۰ درصد کمتر از رکورد قیمتی آن در سال جاری به فروش می‌رسد؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که تولیدکنندگان همچنان با چالش افت سود یا زیانده شدن تولید مواجه هستند. وی در ارزیابی فاکتورهای مهم اثرگذار بر عملکرد بازارهای کالایی گفت: چندی پیش شاخص اطمینان مصرف‌کنندگان امریکایی با نرخ ۱۰۲.۵ واحد اعلام شد. این در حالی است که انتظار می‌رفت این شاخص طبق نظرسنجی‌ها برابر ۱۰۶.۵ واحد باشد. افت شاخص یادشده برخلاف انتظارها به تضعیف دلار امریکا منتهی شد. وی افزود: همزمان شاهد ایجاد کاهش سیاست انقباضی از سوی فدرال‌رزرو هستیم. این اقدام زمینه رشد بهای کامودیتی‌ها در بازار جهانی را فراهم می‌کند. البته باید تاکید کرد که تضعیف اقتصاد چین، مانعی جدی در مقابل اوج‌گیری دوباره بهای فلز سرخ در بازار جهانی است.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که همچنان سیاست‌های فدرال‌رزرو امریکا در تعیین نرخ بهره دلار، یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بهای کامودیتی‌های فلزی است.

علاوه بر این، قیمت انرژی و به‌ویژه گاز از دیگر فاکتورهای موثر بر بهای فلزات و همچنین شاخصی اثرگذار در تعیین عرضه و تقاضا در بازار کامودیتی‌هاست. استمرار سیاست کرونا صفر در چین و اجرای قرنطینه‌های سختگیرانه در این کشور، از مهم‌ترین عوامل منفی حاکم بر اقتصاد چین در ماه‌های گذشته بوده است. متاسفانه در نشست کنگره حزب کمونیست چین نیز تصمیم دقیقی برای تداوم یا حذف سیاست‌های کرونا صفر اخذ نشده؛ درنتیجه پیش‌بینی آینده روند اقتصادی چین و اثرگذاری آن بر اقتصاد جهان دشوار است.

هدف‌گذاری تولید ۶ میلیون تن محصولات فولادی

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: شرکت فولاد خوزستان با گستردگی هلدینگ خود از شرق تا جنوب ایران، به عنوان صادرکننده نمونه کشور در سال ۱۴۰۱ معرفی شد و این شرکت در نظر دارد ظرفیت تولید محصولات فولادی خود را تا سال ۱۴۰۴ به ۶ میلیون تن برساند.

به گزارش معدن نیوز، امین ابراهیمی در دیدار با مدیرکل بنادر و دریانوردی استان خوزستان بیان کرد: شرکت فولاد خوزستان با گستردگی هلدینگ خود از شرق تا جنوب ایران، با حضور رئیس‌جمهوری و وزیر صمت به عنوان صادرکننده نمونه کشور معرفی شد و این شرکت در نظر دارد ظرفیت تولید محصولات فولادی خود را تا سال ۱۴۰۴ به ۶ میلیون تن برساند.

وی افزود: شرکت فولاد خوزستان در صنعت جایگاه خاصی دارد زیرا ملاک تعیین نرخ تمامی زنجیره فولاد، بر اساس قیمت‌های عرضه فولاد خوزستان در بورس کالا است. ضمن اینکه محصول باکیفیت فولاد خوزستان در بازارهای مختلف داخلی و خارجی، مشتریان خاص خود را دارد.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان عنوان کرد: با نزدیک بودن این شرکت به بندر امام خمینی(ره)، اتفاق‌های خوبی در حوزه صادرات فولاد می‌توان رقم زد.

ابراهیمی با تقدیر از زحمات و همکاری مستمر سازمان بنادر و دریانوردی استان خوزستان، اظهارکرد: به واسطه حمایت‌های انجام شده از سوی سازمان بنادر و دریانوردی استان خوزستان، اتفاق‌های خوب صادراتی برای فولاد خوزستان رقم خورد و این مجموعه در سال ۱۴۰۱ به عنوان صادرکننده نمونه ملی انتخاب شد.

وی تصریح کرد: برای تسهیل در امر واردات تجهیزات و توسعه صادرات محصولات فولادی، مشارکت تمامی سازمان‌های استان به خصوص سازمان بنادر و دریانوردی مورد نیاز است.

بهروز آقایی، مدیرکل بنادر و دریانوردی استان خوزستان نیز در این دیدار مطرح کرد: سازمان بنادر و دریانوردی استان، آمادگی کمک‌رسانی برای صادرات محصولات فولاد خوزستان در رقابت جهانی را دارد.

وی چشم‌انداز توسعه منطقه ویژه بندر امام خمینی (ره) را ۲۰ ساله عنوان کرد و گفت: تکمیل این پروژه باعث می‌شود تا سهم ایران در تجارت دریایی افزایش چشمگیری پیدا کند. آقایی اذعان کرد: صادرات محصولات شرکت فولاد خوزستان بستگی به بازار خرید و فروش دارد. ظرفیت اسکله بندر امام خمینی (ره) در واردات کالاهای اساسی، نزدیک به ۸۰ درصد است. سازمان بنادر و دریانوردی به دنبال درآمد بندری و اجاره نیست و سعی بر آن دارد که به شرکت فولاد خوزستان یاری رساند تا در رقابت جهانی موفق عمل کند.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان خوزستان خاطرنشان کرد: این سازمان در چارچوب قانون، آماده تسهیل در امر صادرات محصولات فولادی است.

بر اساس این گزارش، در این دیدار محمود لندی، معاون بهره‌برداری، عطا تفضلی، معاون خرید و جمعی از مدیران فولاد خوزستان، ابراهیمی را همراهی کردند.

روی خط خبر

افزایش ۷ درصدی فروش فجهان در ۷ ماه

فروش شرکت جهان فولاد سیرجان (فجهان) در ۷ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۷ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۶۴.۶۷۸.۸۷۱ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین‌نیوز، همچنین فروش فجهان در مهر ماه ۱۴۰۱ با کاهش ۲۰ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۸.۱۷۶.۱۱۳ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش فجهان در ۷ ماهه نخست ۱۴۰۱، ۴.۱۵۹.۸۰۳ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

افزایش ۱۱ درصدی فروش فملی

فروش شرکت ملی صنایع مس ایران (فملی) در هفت ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۱۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۴۵۰.۱۰۱.۶۳۱ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش فملی در مهر ماه ۱۴۰۱ با کاهش ۳ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۵۲.۸۳۹.۳۲۶ میلیون ریال رسید.

افزایش ۱۵ درصدی فروش فخاس

فروش شرکت مجتمع فولاد خراسان (فخاس) در ۷ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۱۵ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۶۹.۰۲۷.۲۴۵ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین‌نیوز، همچنین فروش فخاس در مهر ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۳۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۰.۱۲۰.۳۲۲ میلیون ریال رسید.

کاهش ۳۷ درصدی فروش کنور

فروش شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (کنور) در ۷ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با کاهش ۳۷ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۱۰.۳۶۷.۲۸۱میلیون ریال رسید. به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش کنور در مهر ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۲۰ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱.۸۲۹.۰۰۵ میلیون ریال رسید.

میزان تولید شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در ۷ ماهه ۱۴۰۱ به شرح زیر بود: گندله، ۲۱۰.۱۷۹ تن، کنسانتره خشک، ۸۳۲.۲۵۶ تن.

افزایش ۱۹ درصدی فروش فخوز

فروش شرکت فولاد خوزستان (فخوز) در ۷ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۱۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۲۷۷.۸۶۹.۷۸۶ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین‌نیوز، همچنین فروش فخوز در مهر ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۲۵ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۴۰.۰۱۴.۴۸۳ میلیون ریال رسید.

رشد ۵۵ درصدی فروش ارفع

فروش شرکت آهن و فولاد ارفع (ارفع) در ۷ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۵۵درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۷۳.۵۱۷.۲۹۰ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین‌نیوز، همچنین فروش ارفع در مهر ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۲۱۵ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۰.۵۵۵.۳۰۰ میلیون ریال رسید.

۱۰ معدن ارزشمند دنیا کدامند؟

گروه معدن

معادن جز آن دسته از صنایع هستند که هر کسی توانایی سرمایه‌گذاری در آن را نداشته و معمولا شرکت‌های خاص در این زمینه فعالیت می‌کنند و بیشتر به سمت معادنی می‌روند که از نظر منابع غنی هستند و زودتر به سوددهی می‌رسند یا سال‌های طولانی توان استخراج دارند.

به گزارش معدن نیوز، در یکی از جدیدترین گزارش‌های ایجاد شده در زمینه معدن، ارزشمندترین معادن دنیا دسته‌بندی شده‌اند. این ارزشمندی از نگاه‌های مختلف بوده و دلایل گسترده‌ای برای انتخاب شدن هرکدام از این معدن‌ها وجود دارد که در این مقاله به صورت مختصر به هر کدام از آنها خواهیم پرداخت.

شماره ۱ در فهرست، عملیات نوریلسک نیکل در شمال روسیه، به سال ۱۹۶۰ با کشف میدان Talnakhskoye باز می‌گردد، اگرچه پالایشگاهی که تولید نیکل شوروی را فرآوری می‌کند دهه‌ها قبل شروع شده بود. امروزه مجموعه‌ای از چندین معدن در اطراف نوریلسک فلزات Ni، Cu، Pt، Pd و Au را از ذخایر سولفید ماگمایی استخراج می‌کند. این معدن با داشتن منابع بسیار غنی ارزشمندترین معدن حال حاضر دنیا نام گرفته است. دومین معدن ارزشمند در جهان که امروزه استخراج می‌شود به نام سد المپیک در استرالیای جنوبی در اواسط دهه ۱۹۷۰ کشف شد، در حالی که معدن شماره ۳ Mogalakwena در افریقای جنوبی در دهه ۱۹۹۰ شروع به کار کرد. بزرگ‌ترین معدن مس جهان اسکوندیدا که در جایگاه چهارم از این لیست قرار گرفته است در سال ۱۹۸۱ کشف شد، اما تا قبل از سال ۲۰۰۴ به تولید فعلی بیش از یک میلیون تن در سال نرسیده بود. بسیاری از معادن به دوران میانسالی خود نزدیک می‌شوند اما همچنان غنی و ارزشمند به شمار می‌آیند. برای مثال معدن شماره ۸ به نام مورنسی فعالیت خود را در سال ۱۸۷۳ آغاز کرد و معدن شماره چهار به نام کویاهوسی در دهه ۱۸۸۰ میلادی فعالیت خود را آغاز کرد. در میان ۲۰ معدن برتر مس در دنیا همگی میانگین سنی ۱۰۰ سال را دارند که از زمان کشف شدن آنها می‌گذرد.

کشف Tenke Fungurume کنگو به دهه ۱۹۷۰ برمی‌گردد، اما در فهرست معدن جوانی به نام کاموا کاکولا برجسته است که نخستین تولید آن تنها در ماه مه سال گذشته بود، اگرچه ذخایر مس با عیار بالا در جمهوری کنگو برای نخستین بار در اوایل دهه ۲۰۰۰ کشف شد.

سال ۲۰۲۲ برای معدنکاران سال بسیار پرنوسانی بوده است و تعداد کمی از فلزات - از جمله مس - به بالاترین حد خود در ۳ ماهه اول رسیدند و در طول تابستان به پایین‌ترین حد خود در چند سال اخیر رسیدند. آمار نشان می‌دهد که تمامی فلزات سالی همراه با سقوط ۲رقمی را تجربه کرده‌اند که نیکل در آن مستثنا است ولی مس تجربه سقوط ۲۰ درصدی را داشت.

استخراج مواد معدنی می‌تواند گواه آینده‌ای سبزتر باشد؟

تقاضای جهانی برای مواد معدنی حیاتی و آینده قرار است استرالیا را وارد رونق منابع جدید کند. درحال‌حاضر صدها میلیون دلار مواد معدنی کلیدی مانند نیکل، لیتیوم، کبالت و منگنز در سراسر استرالیا پراکنده شده است. این منابع به انتقال اقتصاد جهانی از سوخت‌های فسیلی کمک می‌کند و به انتقال فناوری‌های انرژی تجدیدپذیر کمک می‌کند.

به گزارش معدن نیوز، این یکی از چالش‌های کلیدی است که توسط رهبران و نوآوران صنعت در کنفرانس بین‌المللی معدن و منابع هنگامی که آنها برای همکاری در روند معدن، سرمایه‌گذاری و نوآوری به سوی آینده‌ای پایدار گرد هم می‌آیند، مورد توجه قرار خواهد گرفت.

استرالیا درحال‌حاضر بزرگ‌ترین تامین‌کننده نیکل، روتیل، تانتالم و زیرکون در جهان است. درحالی که در بین ۵ عرضه برتر جهانی کبالت، لیتیوم، مس، آنتیموان، نیوبیم و وانادیم قرار دارد.

استادیار موهان یلشتی از دانشگاه موناش معتقد است استرالیا تنها بخشی از آنچه ممکن است تولید می‌کند و می‌گوید: «مشکل این است که عدم علاقه، فقدان خط‌مشی عمومی و فقدان اشتها در معدنچیان بزرگ وجود دارد که از این ظرفیت بهره می‌برند. با این حال، مطمئنا درحال تغییر است. در سال گذشته تمرکز بیشتری روی ارزش مواد معدنی آینده صورت گرفته است.»

قابل ذکر است که محل بسیاری از این مواد معدنی قبلا از سایت‌های معادن تاسیس شده یا تکمیل شده استخراج شده است، به این معنی که نیازی به ساخت معادن جدید نخواهد بود. تحقیقات پروفسور یلیشتی نشان داده است که سایت‌های باطله پر از مواد معدنی حیاتی هستند که آماده فرآوری هستند. پروفسور یلشتی می‌گوید: «ما اکنون فناوری فیلتر کردن باطله‌های معدن، پاک‌سازی محیط و استخراج مواد معدنی با ارزش را داریم. حدود ۸۰۰۰۰ معدن متروکه در سراسر استرالیا وجود دارد. بسیاری از آنها بمب‌های ساعتی سمی را در خود نگه می‌دارند که می‌توانند آبراه‌ها را آلوده کنند.»

آلیسون بریت از Geoscience استرالیا، سازمان برجسته زمین‌شناسی بخش عمومی کشور، از ادعاهای دانشیار پروفسور Yellishetty حمایت می‌کند. خانم بریت می‌گوید: «ما همچنین می‌توانیم به اهرم‌های مختلف برای حمایت از تولید محصولات جانبی معدنی حیاتی توسط شرکت‌ها در معادنشان یا با پردازش مجدد باطله‌ها برای بازیابی مواد معدنی حیاتی که در زمان ایجاد معدن هیچ علاقه‌ای نداشتند، نگاه کنیم. به همین سبب ظرفیت ارائه مواد معدنی حیاتی با کاهش اثرات زیست‌محیطی وجود خواهد داشت.»

همین فرآیندها همچنین می‌توانند تغییر کاربری مکان‌های صنعتی قدیمی، مانند سایت بسیار آلوده در پروژه تونل Westgate ملبورن را متحول کنند.

امبر بیگ، شرکت مشاوره گرم اسپرینگز، خواستار سرمایه‌گذاری بیشتر در توسعه مواد معدنی آینده است. تحقیقات او نشان می‌دهد که تولید جهانی مواد معدنی کلیدی مانند لیتیوم به زودی پاسخگوی تقاضا نخواهد بود. طی دهه گذشته شاهد افزایش تصاعدی در تقاضا برای مواد معدنی آینده بوده‌ایم و عرضه جهانی با تقاضا مطابقت دارد.

آینده استخراج منابع در استرالیا می‌تواند به آینده سبزتر منجر شود و در عین حال به پاک‌سازی هزاران سایت قدیمی معدن در سراسر استرالیا کمک کند.

روی خط خبر

کاهش نرخ سنگ‌آهن به کمتر از ۸۰ دلار

چشم‌انداز منفی تقاضا و روند نزولی تقاضای فولاد در چین نرخ سنگ‌آهن را در بازار واردات این کشور نزولی کرده و آخرین متوسط نرخ سنگ‌آهن خلوص ۶۲ درصد ۲.۳۵ دلار افت داشته به ۷۹.۵ دلار هر تن خشک سی‌اف‌آر رسیده است.

به گزارش فولاد ایران، فعالیت بازار خیلی کم است.

در کل بازار فولاد چین در رکود است و کارخانه‌ها ضرر هستند. نوسانات بازار زیاد است و روشن نیست آینده بازار چطور خواهد شد.

کاهش واردات قراضه به ترکیه

در ماه سپتامبر واردات قراضه به ترکیه ۱۴درصد کاهش سالانه داشته به ۱.۳۸ میلیون تن رسید که به دلیل کاهش تولید فولاد این کشور بود.

تولید فولاد ترکیه به دلیل رکود تقاضا در سپتامبر تا ۱۹ درصد افت داشته به ۲.۷ میلیون تن رسید.

به گزارش فولاد ایران، قابل ذکر است خرید قراضه از سی‌ای‌اس که معمولا یکی از عرضه‌کننده‌های اصلی به ترکیه بود در ماه سپتامبر به صفر رسید که به دلیل جنگ روسیه و اوکراین بود.

خرید قراضه از امریکا نیز ۳۵۵ هزار تن بود که ۳۱.۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افت داشت.

آبرفت درآمدهای معدنی کرمان

گروه معدن

استان کرمان درحالی از عقب‌ماندگی در حوزه‌های مختلف رنج می‌برد که درآمدهای معدنی آن در سایه ضعف قانونی آب رفته و سودی نصیب مردم این دیار نمی‌شود.

کرمان یکی از مهم‌ترین مناطق معدنی ایران به شمار می‌رود و دومین ذخایر مس جهان در این خطه قرار دارد؛ همچنین معادن تیتانیوم، سنگ‌های قیمتی، کروم، سنگ‌آهن و زغال‌سنگ از دیگر ظرفیت‌های اقتصادی این استان به شمار می‌رود. این امر باعث شده کرمان در زمینه رونق اقتصاد غیرنفتی کشور نقشی اساسی ایفا کند.

این ثروت‌های معدنی اما در کرمان نمودی نداشته و درآمدهای معدنی به جای سرمایه‌گذاری در همین استان در سایر مناطق کشور صرف می‌شود. این در حالی است که استان پهناور کرمان از عدم توسعه‌یافتگی و فقر رنج می‌برد و همواره این سوال در اذهان کرمانی‌هاست که چرا با وجود سرمایه‌های عظیم معدنی، این استان باید دچار عقب‌ماندگی شدید نسبت به سایر استان‌های کشور باشد.

به گفته مسئولان در زمینه برگشت ۱۵درصد از حقوق دولتی معادن به استان ضعف قانونی وجود دارد؛ در حالی امسال در قانون بودجه سقف ۸۰۰ میلیارد تومانی برای کل کشور در نظر گرفته شده که براساس قانون معادن ۱۵درصد حقوق دولتی کرمان رقمی برابر ۳ هزار میلیارد تومان است. قید ذکر شده در قانون بودجه باعث می‌شود سهم کرمان حداکثر به ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیارد تومان کاهش یابد که در برابر سود هنگفت معادن این استان بسیار ناچیز است. این ناهماهنگی بین قانون بودجه و قانون معادن مشکل‌ساز شده و بر این اساس اصلاح قانون بودجه یک الزام جدی است. البته باید توجه داشت که امسال حتی یک ریال از حقوق دولتی به کرمان برنگشته است.

رئیس اتاق بازرگانی کرمان اما حقوق دولتی معادن را جزئی از کار می‌داند و دغدغه اصلی‌اش در خصوص نابودی سرمایه‌های بین نسلی است. او بارها در خصوص سرمایه‌های بین نسلی که معادن هم ازجمله آنها هستند، هشدار داده و معتقد است که باید ظرفیت معادن در جهت سرمایه‌گذاری در کرمان مورد استفاده قرار گیرد تا آیندگان هم سهمی از این ثروت بین نسلی داشته باشند چراکه اگر روزی معادن تمام شود، دیگر چیزی نیست که با آن بتوان استان را اداره کرد.

▣ توسعه نیافتگی بیخ‌گوش معادن

رضا ابراهیمی یکی از شهروندان کرمانی با انتقاد از برنگشتن منابع و منافع حاصل از فروش مواد معدنی به استان کرمان به بازار اظهار کرد: سال‌هاست که مردم کرمان در این خصوص گلایه دارند که چرا حتی گوشه ناچیزی از سود حاصل از معادن کرمان در این استان خرج نمی‌شود؟

وی ادامه داد: براساس قانون معادن حداقل یک درصد از سود هر معدن باید صرف حفاظت از محیط‌زیست اطراف آن معدن شود اما متاسفانه حتی این مبلغ هم به استان برنمی گردد.

ابراهیمی عنوان کرد: سود ناشی از معادن باید صرف ساماندهی جاده‌ها، آبرسانی، اشتغالزایی و... در استان شود؛ باید با سود حاصل از معادن آب خلیج‌فارس به استان بیاید در غیر این صورت در سال‌های آینده دچار مشکل خواهیم شد.

این شهروند کرمانی اظهار کرد: این استان معادن فراوانی دارد به عنوان نمونه معادن شن و ماسه این خطه بسیار زیاد هستند اما متاسفانه هیچ برگشت مالی از معادن استان را شاهد نیستیم و فقط صاحب معدن و استان‌های دیگر از آن منتفع می‌شوند. حدیث امینی از دیگر شهروندان کرمانی در گفت‌وگو با بازار اظهار کرد: کرمان معادن زیادی دارد و سود حاصل از آن صرف استان‌های دیگر می‌شود. وقتی به ظاهر شهر کرمان و دیگر شهرهای این استان نگاه می‌کنیم اصلا مشخص نمی‌شود که معادن زیادی دارد و استانی ثروتمند است.

وی گفت: وقتی شهری درآمد زیادی دارد باید آباد باشد اما ما آبادی در شهر کرمان مشاهده نمی‌کنیم.

▣ منابع بین‌نسلی در خطر است

سید مهدی طبیب‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان در گفت‌وگو با بازار اظهار کرد: معادن، منابع طبیعی، محیط‌زیست، آب و... منابع بین نسلی است و ما موظف به حفظ آنها برای نسل‌های آینده هستیم.

وی گفت: ما حق نداریم در مقطعی که زندگی می‌کنیم آنچه را که خداوند در منطقه ما به ودیعه گذاشته است را تمام کنیم. حق نداریم معادنی که میلیون‌ها سال در زمین به ودیعه گذاشته شده‌اند را استخراج کرده و ارزان بفروشیم و خرج هزینه‌های جاری کنیم.

طبیب‌زاده گفت: وقتی معدن تمام شود، حفره و محیط آلوده‌ای از آن باقی می‌ماند در حالی که منابع طبیعی و آبی هم تخریب شده است؛ ما حق نداریم چنین کاری را انجام دهیم؛ این مسئله را به عنوان یک مطالبه عمومی مطرح می‌کنم.

▣ یک ریال از حقوق دولتی به کرمان برنگشته است

طبیب زاده در خصوص حقوق دولتی اظهار کرد: تا به الان سازمان صمت کرمان ۸ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی را وصول و به حساب خزانه واریز کرده است. طبق قانون باید ۱۵ درصد این مبلغ (یک هزار و ۲۰۰میلیارد تومان) به استان برگردد که تاکنون یک ریال هم برنگشته است.

وی گفت: قانون صراحتا بر برگشت این ۱۵درصد تاکید کرده است اما سال گذشته مبلغ بسیار ناچیزی به استان برگشت و امسال هم تاکنون هیچ مبلغی برگشت داده نشده است. رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان با اشاره به اینکه حقوق معادن بخشی کوچکی از کار است، افزود: حداکثر ۲۷ هزار میلیارد تومان در طول سال وصول می‌شود که ۱۵ درصد آن نصیب کرمان می‌شود که بیش از ۳ تا ۴هزار میلیارد تومان نمی‌شود. بحث اصلی ما این است که وقتی منابع معدنی صرف می‌شود باید جایگزینی برای آینده در نظر گرفته شود.

طبیب‌زاده ادامه داد: اینکه شرکت‌های بزرگی دولتی، سازمان‌های دولتی، سهامداران بزرگ، معادن را با آن حجم تخریب، استخراج کنند و چیزی جایگزین نشود؛ فقط پول از استان خارج می‌شود. حجم عظیمی از درآمد معادن استان کرمان به شکل سود سهام و مالیات پرداخت می‌شود. عمده مالیات استان از معادن پرداخت می‌شود که آنهم در اختیار خزانه قرار می‌گیرد. چندین سال گفته‌اند که مازاد آن باید برگردد درحال‌حاضر کرمان دومین استان به لحاظ وصول مالیات در کشور است. وی با اشاره به اینکه منابع مالی ناشی از معادن به اشکال مختلف از استان خارج می‌شود، گفت: این در حالی است که کرمان با مشکلات متعددی مواجه است ازجمله آنکه سرانه فضای آموزشی استان کرمان از متوسط کشوری کمتر است. باید این اراده جدی در استان وجود داشته باشد و این مسئله پیگیری شود.

رئیس اتاق بازرگانی کرمان عنوان کرد: اگر هم حقوق دولتی را پرداخت کنند حداکثر ۴ هزار میلیارد تومان می‌شود اما معدنی که سالانه بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد سود دارد باید با آن سرمایه‌گذاری شود. معادن در لبه تیغ هستند هم می‌توانند سکوی پرش برای توسعه باشند و هم می‌توانند دام توسعه باشند.

طبیب زاده ادامه داد: اگر سود معادن منطقه‌ای که استخراج می‌شود، صرف توسعه همان منطقه نشود و صنایعی ایجاد نشود که در زمان اتمام معادن بتوانند استان را اداره کنند، در واقع آن معدن به یک دام توسعه تبدیل می‌شود.

▣ ثروت معادن کرمان باید در استان هزینه شود

وی گفت: باید از اکنون پولی که از معادن حاصل می‌شود (حقوق دولتی، مسئولیت‌های اجتماعی، سود سهام و...) در جهت سرمایه‌گذاری صرف شود و از استان خارج نشود. یک روزی دیگر این معادن وجود ندارند و همه کارخانجات تعطیل می‌شوند و اشتغال ایجاد شده از بین می‌رود این در حالیست که منابع استان هم از دست رفته است.

طبیب‌زاده تاکید کرد: آنچه از معادن استخراج و تبدیل به ثروت می‌شود نباید از استان خارج شود و باید در استان سرمایه‌گذاری انجام شود.

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان عنوان کرد: در قانون بودجه یک قید گذاشته‌اند که حداکثر مبلغی که می‌شود به استان‌های کشور از این محل پرداخت شود ۸۰۰ میلیارد تومان است این درحالی است که فقط سهم استان کرمان ۳ هزار میلیارد تومان است. طبق گفته یکی از نمایندگان مجلس این قید برخلاف قانون است چراکه طبق قانون باید ۱۵ درصد حقوق دولتی به استان برگردد.

وی گفت: اگر ۸۰۰ میلیارد تومان را حساب کنیم بیشتر از ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد تومان به استان کرمان نمی‌رسد. ثروت معادن باید در همین استان هزینه شود؛ درحال‌حاضر که کشاورزی به دلیل کمبود آب اقتصادی نیست اگر معادن هم تمام شود در آن روز استان قرار است چگونه اداره شود؟ باید در آمد حاصل از معادن در کرمان سرمایه‌گذاری شود.

▣ مبالغ بالای پرداخت‌های معدنی کرمان

مهدی حسینی‌نژاد، رئیس صمت شمال استان کرمان در گفت‌وگو با بازار بیان کرد: ماده ۱۴ قانون معادن، حقوق دولتی را تعیین تکلیف کرده است. سازمان صمت به عنوان نماینده دولت در بحث وصول حقوق دولتی مشخص شده است تا از معادن حقوق دولتی را اخذ و به حساب خزانه واریز کند.

وی ادامه داد: طبق تبصره ۴ ماده ۱۴ قانون معادن باید ۶۵ درصد از منابع اخذ شده از معادن که وارد خزانه می‌شود به وزارت صمت برگردد تا در زمینه زیرساخت‌ها و توسعه معادن و حفظ محیط‌زیست هزینه شود.

وی گفت: همچنین طبق تبصره ۶ این ماده قانون باید ۱۵ درصد از حقوق دولتی که وارد خزانه می‌شود به استان برگشت داده شود تا در زمینه رفاه و توسعه استان با اولویت آن شهرستان و بخشی که معدن در آن منطقه قرار دارد، صرف شود.

حسینی نژاد بیان کرد: به استناد بند ۵ماده ۴۳ قانون برنامه ششم در صورتی که خسارتی به راه‌ها، محیط‌زیست، بهداشت یا عمرانی مناطق معدنی وارد شود، شکایت‌ها در این زمینه از طریق شورای معادن استان پیگیری می‌شود و یک درصد از فروش معادن می‌تواند برای رفع آن آلایندگی‌ها و مشکلات هزینه شود.

وی در خصوص بازنگشتن سود معادن به استان گفت: سازمان صمت به عنوان وصول کننده، حقوق دولتی را اخذ می‌کنند و اداره مالیات به عنوان وصول کننده، مالیات را اخذ می‌کند و این مبالغ به خزانه واریز می‌شود.

حسینی‌نژاد با اشاره به اینکه این مبالغ رقم‌های بزرگی است، افزود: مالیاتی که معادن و صنایع معدنی کرمان پرداخت می‌کنند مبالغ چشمگیری است که بالای ۴۰ هزار میلیارد تومان پرداخت می‌کنند.

▣ رنج معادن کرمان از ضعف قانونی

مدیرکل صمت استان کرمان با تاکید بر لزوم اصلاح قانون بودجه اظهار کرد: در مباحث مالی «قانون بودجه» تعیین‌کننده است که هر سال برای برگشت این مبالغ نوشته می‌شود.

حسینی نژاد عنوان کرد: با وجود اینکه طبق قانون باید ۱۵ درصد حقوق دولتی به استان برگردد اما در قانون بودجه امسال سقفی که برای برگشت برای کل کشور از حقوق دولتی دیده شده که فقط ۸۰۰ میلیارد تومان است و این یک ضعف قانونی است. اکنون زمان اصلاح قانون معادن در مجلس است، پیگیریم که با کمک نمایندگان استان اصلاح قانون را انجام دهیم.

وی با تاکید بر اینکه سهم کرمان باید به استان برگردد، افزود: بر اساس قانون بودجه امسال حداکثر سهم کرمان ۴۰۰ میلیارد تومان است در صورتی که حقوق دولتی وصول شده در استان ۲۰ هزار میلیارد تومان است که سقف ۱۵ درصد آن حدود ۴ هزار میلیارد تومان می‌شود.

حسینی نژاد با بیان این مطلب که بحث وصول در سازمان برنامه و بودجه باید دنبال شود، افزود: در اصلاح قانون ۳، ۴ مورد به صورت ویژه درحال پیگیری است که یکی از این موارد برگشت منابع به استان است. بیش از ۱۲ سال این مشکل قانونی را در استان داریم و حتما باید قانون اصلاح شود و گرنه دردی از از استان کرمان درمان نخواهد کرد.

▣ قانون اصلاح نشود کرمان متضرر می‌شود

وی گفت: براساس سقفی که در قانون بودجه مشخص شده، حداکثر مبلغ برگشتی از حقوق دولتی به استان کرمان حدود ۴۰۰میلیارد تومان خواهد بود که در مقابل وصولی که انجام می‌شود ناچیز است.

حسینی‌نژاد یادآور شد: سازمان صمت نماینده دولت در وصول حقوق دولتی است اما نیاز است برای برگشت این پول همه استان به کمک سازمان برنامه و بودجه بیاید که این‌کار با اصلاح قوانین ممکن است. سازمان برنامه و بودجه که متولی برگشت این پول است بر اساس سقف قانونی می‌تواند یک عددی را به استان بیاورد و باز هم تاکید می‌کنم که باید قانون اصلاح شود. وی گفت: در آخرین جلسه پیش‌بینی شده که تا پایان امسال اصلاح قانون معادن قبل از اتمام مجلس انجام شود.

رئیس صمت شمال استان کرمان با اشاره به اینکه مباحث مالی معمولا هر سال توسط قانون بودجه تعیین می‌شوند، افزود: طبق قانون مادر که قانون معادن است ۱۵درصد باید به استان‌ها برگردد اما همه ساله قانون بودجه این مبلغ را کاهش می‌دهد که امسال در قانون بودجه سقف ۸۰۰میلیارد تومان برای کل کشور در نظر گرفته شده است.

حسینی نژاد گفت: باید به کمک نماینده‌های مجلس قانون معادن را اصلاح کنیم که یا این رقم اصلا به خزانه نرود و مشمول قوانین بودجه‌ای نشود یا در قانون بودجه ۱۵ درصد هم گنجانده شود تا این مبلغ مستقیم به استان بیاید.

حالا به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین موانع برسر راه برگشت ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به استان کرمان نقص در قانون بودجه است مشکلی به گفته مسئولان چند ساله است و باعث متضرر شدن کرمان شده است. نیاز است نمایندگان مجلس با عزمی جدی در جهت اصلاح این قانون برآیند تا کرمان هم بتواند با استفاده از ظرفیت‌های بومی‌اش در جهت توسعه و آبادی گام بردارد.

عکس: روزگار معدن

حمایت ویژه از طرح‌های پژوهشی معدن در خراسان‌جنوبی

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان‌جنوبی گفت: آمادگی داریم از طرح‌های پژوهشی و تحقیقاتی مرتبط با حوزه معادن به ویژه بنتونیت که از ظرفیت‌های بالقوه سرایان است، حمایت کنیم.

به گزارش ایسنا، جواد اشرفی در جلسه بررسی مسائل و مشکلات صنایع و معادن شهرستان سرایان، اظهار کرد: استان خراسان‌جنوبی از ظرفیت‌های ویژه‌ای در حوزه معادن و تنوع کانی‌های معدنی برخوردار است.

وی با اشاره به ذخایر بنتونیت شهرستان سرایان، تصریح کرد: سند آمایش صنعت استان، در حال تهیه و تدوین بوده و انقلاب صنعتی در حوزه برداشت از معادن استان در حال وقوع است و با ایجاد کارگروه در سطح ملی و اختیار دادن به استان‌ها توسعه صنعت و معدن در استان جدی گرفته خواهد شد.

اشرفی از آمادگی استان برای اعطای تسهیلات به

متقاضیان احداث سردخانه در استان از محل اعتبارات تبصره ۱۸ خبرداد و در امسال احداث هزار کارگاه کوچک در کشور شروع شده است.

مصطفی طاهری، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز به رویکرد ویژه مجلس در ۲ سال گذشته مبنی‌بر پایدار شدن اعتبار ۵۰ درصدی محرومیت زدایی و اشتغالزایی از محل منابع هدفمندی یارانه‌ها اشاره کرد و گفت: برای نخستین‌بار ۵۰ هزار میلیارد تومان را به محرومیت‌زدایی و تولید و اشتغال اختصاص یافت.

وی با بیان اینکه خراسان جنوبی از جایگاه خوبی از محل این منابع برخوردار است، گفت: در امسال اعتبارات خراسان‌جنوبی نسبت به سال گذشته از رشد ۳ برابری برخوردار شده است و از متولیان بخش صنعت و معدن خراسان‌جنوبی خواست تا هرچه سریع‌تر نسبت به تجمیع درخواست‌ها و نیازهای واقعی استان اقدام کنند.

حجت‌الاسلام و المسلمین مجید نصیرایی، نماینده مردم فردوس و طبس در مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به ظرفیت‌های مغفول مانده استان در حوزه معدنی، در آستانه شکل‌گیری برنامه هفتم توسعه کشور خواستار نگاه ویژه به این ظرفیت‌ها شد.

وی یادآور شد: تاکنون آنطور که شایسته است به ظرفیت معادن در خراسان جنوبی توجه نشده و باید با آسیب‌شناسی جدید در حوزه صنعت و معدن، گام‌های بلندتری در راستای کمک به رفع موانع موجود و شکوفایی معادن برداشته شود.

سید یاسر رضوی حیدری، فرماندار سرایان نیز به ظرفیت بالای معادن بنتونیت شهرستان اشاره کرد و افزود: ایجاد ناحیه صنعتی ویژه بنتونیت در شهرستان به منظور بهره‌برداری بیشتر و کاهش هزینه‌های تولید در این شهرستان لازم است و خواستار تأمین زیرساخت‌های لازم در نواحی صنعتی سرایان، آیسک و سه‌قلعه شد.

گفتنی است؛ در جلسه بررسی مشکلات صنایع و معادن شهرستان سرایان، ضمن بررسی مسائل مطرح شده توسط فعالان صنعتی، راهکارهای لازم در این زمینه ارائه شد.

روی خط خبر

احداث کارخانه فولاد با ۵۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه در سوادکوه

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری مازندران گفت: کارخانه فولاد با سرمایه‌گذاری ۵هزار میلیارد تومانی در شهرستان سوادکوه راه‌اندازی می‌شود و موانع فراروی آن رفع شده است. به گزارش مهر، حسن خیریان‌پور در نشست شورای اداری استان با بیان اینکه در شروع امسال ۲۹ اولویت اقتصادی در استان تعیین شد، گفت: این اولویت‌ها به دستگاه‌های اجرایی استان ابلاغ شده است. وی با بیان اینکه احیای واحدهای راکد و فعال کردن ظرفیت‌های تولید از جمله اولویت‌های استان به شمار می‌رود، شناسایی واحدهای راکد و بازگشت به مدار تولید را امری مهم دانست و گفت: برخی افراد سال‌های سال در شهرک‌ها و نواحی صنعتی زمین دریافت کردند اما اقدامی انجام ندادند که باید برای بازپس‌گیری اراضی اقدام شود. وی، همچنین فعالیت واحدهای تولیدی با ظرفیت پایین را از دیگر مشکلات بیان کرد و گفت: واحدهایی دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۵۰درصدی هستند که می‌توان با تکمیل آنها را بهره‌برداری کرد. معاون استاندار مازندران شناسایی واحدهای راکد و دارای ظرفیت پایین را لازم دانست و افزود: در راستای احیای واحدهای راکد و افزایش ظرفیت تولید، صنایع چوب و کاغذ مازندران با تلاش و پیگیری میزان تولید آن به ۱۲۴ هزار تن افزایش یافت و ۷۰ درصد کاغذ کتاب‌های درسی در این کارخانه تولید می‌شود. خیریان‌پور گفت: در شهرستان سوادکوه فولاد سوادکوه با ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در دست اقدام و اجرا است و موانع فراروی آن در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید رفع شده است. وی درباره دانش‌بنیان شدن تولید آن را جزئی از شعار امسال بیان کرد و گفت: شمار کارخانه‌های دانش‌بنیان از ۹۶ واحد به ۱۱۳ واحد رسید و بالغ بر ۶۰۰ محصول دانش‌بنیان در استان تولید می‌شود که باید دوبرابر شود. وی با بیان اینکه چهار خانه خلاق در شهرستان‌های مختلف در حال راه‌اندازی است، گفت: میز خلاق در تمامی روستاهای استان راه‌اندازی می‌شود.

معادن باید به مسئولیت اجتماعی خود عمل کنند

نماینده مردم اسدآباد در مجلس شورای اسلامی گفت: کارخانجات و معادن طبق قانون باید به مسئولیت اجتماعی خود عمل کرده و بخشی از درآمد خود را صرف آبادانی و کارهای عام‌المنفعه در منطقه‌ای که مستقر هستند، کنند. کیومرث سرمدی‌واله در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در سطح کشور معادن و کارخانجات در مناطق مختلف مستقر شده‌اند و از امکانات منطقه استقرار یافته استفاده می‌کنند که این قصه در شهرستان اسدآباد هم وجود دارد. وی افزود: در حال حاضر موضوعی که در رابطه با آن در کلان کشور و منطقه خود ورود پیدا کرده‌ایم، بحث پرداختن معادن و کارخانجات به مسئولیت اجتماعی‌شان بوده که طبق قانون موظف‌اند بخشی از درآمد خود را صرف آبادانی و کارهای عام‌المنفعه در منطقه‌ای که مستقر هستند، کنند. وی با اشاره به اینکه باورود به این موضوع نخستین حرکت مثبت و ارزنده در شهرستان اسدآباد آغاز شده و کارخانجات و معادن مستقر در منطقه را پای کار آورده‌ایم، ادامه داد: در نخستین اقدام در موضوع عمل به مسئولیت اجتماعی کارخانجات و معادن، در شهرستان اسدآباد بحث جاده بین محمدآباد به جاده اصلی به سمت داشبلاغ که تردد روستای چنارو محمدآباد و تعداد بسیاری دیگر از روستاها از آن جاده انجام می‌شود، کارخانجات و معادن مستقر در منطقه زیرسازی و آسفالت این مسیر را به عنوان مسئولیت اجتماعی خود آغاز کرده‌اند. سرمدی بیان کرد: هزینه زیرسازی و آسفالت جاده محمدآباد به جاده اصلی به سمت داشبلاغ افزون بر یک میلیارد تومان بوده که کارخانجات و معادن مستقر در منطقه زیرسازی و آسفالت آن را تقبل کرده‌اند و خوشبختانه کار در حال انجام است.

وی همچنین از بهسازی چهار روستای منطقه چهاردولی اسدآباد با مسئولیت اجتماعی کارخانجات و معادن مستقر در منطقه خبر داد و خاطرنشان کرد: در همین رابطه اسامی ۴ روستا از روستاهای منطقه چهاردولی اسدآباد را نیز به کارخانجات و معادن مستقر در شهرستان ارائه داده‌ایم که در رابطه با این روستاها هم این کارخانجات به مسئولیت اجتماعی خود عمل کنند و بهسازی این روستاها را هم تقبل و انجام دهند.

نماینده مردم اسدآباد در مجلس شورای اسلامی در پایان مطرح کرد: بهسازی این چهار روستای واقع در منطقه چهاردولی به اعتباری افزون بر ۱.۵ میلیارد تومان نیاز دارد که هزینه بهسازی را کارخانجات و معادن شهرستان برحسب مسئولیت اجتماعی خود تقبل کرده‌اند.

«روزگارمعدن» گزارش می‌دهد

فرمول تولید فولاد سبز

کتایون ملکی

عکس: آیدا فریدی

حرکت به‌سمت تولید فولاد سبز، امروز از الزاماتی است که نمی‌توان از کنار آن عبور کرد. عدم دستیابی به فولاد سبز به معنای افزایش هزینه‌های صادراتی و کاهش توان رقابتی به ویژه در بازارهای اروپایی در سال‌های پیش‌رو است، اما فراموش نکنیم پس از موضوع سرمایه‌گذاری، تحقیق و توسعه از مهم‌ترین فاکتورهایی است که باید در این هدف اجرایی شود.

صنعت فولاد یکی از صنایع استراتژیک کشور است که سرمایه‌گذاری اصلی روی آن انجام گرفته است و براساس این هدف‌گذاری، باید در سال ۱۴۰۴ به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دست یافت. هر چند، مجوزهای ارائه‌شده و اجرای طرح‌های توسعه‌ای نشان می‌دهند، این ظرفیت در اختیار است و موضوع مهم آن است که چطور می‌توان از ۱۰۰ درصد ظرفیت‌های ایجاد شده استفاده کرد.

به‌گزارش «روزگار معدن»، البته در سال‌های اخیر، چالش‌های بسیاری در این مسیر شکل گرفته که می‌تواند دستیابی به این عدد را با چالش همراه کند؛ تامین مواد اولیه که سر نخ آن به توسعه اکتشافات می‌رسد. از سویی دیگر، انرژی نیز توانسته در سال‌های اخیر مشکلات جدی در مسیر توسعه صنعت فولاد تلقی شود و کمبود گاز و برق هم در سال‌های اخیر بر میزان تولید و به دنبال آن صادرات اثرگذار است. همچنین،این موضوع می‌تواند بر حضور ایران در بازارهای جهانی اثرگذار باشد. این در حالی است که حضور مداوم در بازارهای جهانی یکی از فاکتورهای رقابت‌پذیری محسوب می‌شود. در نتیجه، به هر میزان این حضور بانوسان همراه باشد، می‌تواند اطمینان مشتریان خارجی را تحت‌تاثیر قرار دهد. حال در این میان، موضوع دیگری وجود دارد که می‌تواند در سال‌های پیش‌رو یکی از تهدیدهای جدی در زمینه صادرات فولاد و حضور در بازارهای صادراتی به‌ویژه بازارهای اروپایی باشد.

تولید فولاد سبز

تولید فولاد سبز موضوعی است که امروز در دستورکار بسیاری از فولادسازان بزرگ دنیا قرار گرفته است. فولادسازان دنیا در تلاش هستند تا فولادی با دی‌اکسیدکربن تولید شود.

> صنعت فولاد یکی از صنایع استراتژیک کشور است که سرمایه‌گذاری اصلی روی آن و براساس هدف‌گذاری انجام گرفته است و باید در سال ۱۴۰۴ به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دست یابیم

فولادسازان ایران نیز در تلاش هستند تا در این مسیر حرکت کرده و فولادی سبز را تولید و صادر کنند، اما فراموش نکنیم بازیگر اصلی این موضوع انرژی است و باید به‌سمت انرژی‌های سبز رفت تا بتوانیم شاهد تحقق این هدف باشیم.

معضل خشکسالی

در واقع آب یکی از اصلی‌ترین موضوعات برای تولید فولاد سبز است که متاسفانه خشکسالی در ایران می‌تواند بر این موضوع اثرگذار باشد، هرچند در سال‌های اخیر این معضل با اجرای پروژه ملی انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی برای برخی شرکت‌های بزرگ معدنی حل شده، اما بحران آب تمام نشده و همچنان به‌عنوان یک مشکل باقی است. شاید در این زمینه شانس فولادسازان نزدیک به دریاها بیش از سایر فولادسازان باشد و این موضوع باعث می‌شود تا احداث واحدهای جدید در نزدیکی منابع آبی نیز توسعه پیدا کند.

انتشار گازهای گلخانه‌ای

جالب است، بدانید یکی از ۲۱ شاخص پایداری به انتشار گازهای گلخانه‌ای اختصاص یافته و نشانه اهمیت این موضوع است. از سویی دیگر، اگر تا سال ۲۰۳۰ ، فولاد با کربن صفر تولید نشود، باید در بازارهای جهانی مالیات آن پرداخت شود، اتفاقی که به‌طورمستقیم ۲۰۳۰ اگر فولاد سبز تولید نشود، باید مالیات این کربن را در بازارهای جهانی پرداخت کنند که حرکت نکردن در این مسیر می‌تواند بر قیمت صادراتی فولاد ایران تاثیر بسزایی داشته باشد. از سویی دیگر، تکنولوژی یکی دیگر از گلوگاه‌هایی است که می‌تواند دستیابی به فولاد سبز را سخت کند، آن هم در شرایطی که تحریم‌های وضع‌شده ارتباط با برخی برندها را سخت و نقل و انتقالات مالی را دشوار کرده است. البته در سال‌های اخیر تاکید بر توسعه ساخت داخلی و همچنین سرمایه‌گذاری شرکت‌های فولادی برای تحقیق و توسعه، به بومی‌سازی برخی تکنولوژی‌ها کمک کرده است، اما نمی‌توان با قاطعیت اعلام کرد امروز در تکنولوژی فولاد سبز بومی‌سازی شده و مشکلی در این زمینه وجود ندارد.

در نتیجه یکی از اصلی‌ترین موضوعات در بحث دستیابی به فولاد سبز دستیابی به دانش روز است که باید در دستور کار تولیدکنندگان فولاد قرار بگیرد. این در حالی است که امروز فولادسازان با چالش‌هایی همچون کمبود برق، گاز و تامین مواد اولیه مواجهند، اما فراموش نکنیم ورود به مسیر فولاد سبز نیازمند انرژی سبز است و باید این سرمایه‌گذاری از بالادست انجام شود.

در واقع در این مسیر، علاوه بر وزارت صنعت، معدن و تجارت، ایمیدرو و شرکت‌های فولادی باید شاهد حمایت وزارت نیرو در بحث انرژی‌های پاک و خورشیدی بود. در نتیجه سرمایه‌گذاری دولتی و بخش خصوصی باید در دستور کار باشد تا این موضوع هرچه سریع‌تر به مرحله اجرا برسد. در غیر این صورت، همان‌طور که بیان شد، با رسیدن به سال ۲۰۳۰، توان صادراتی فولاد ایران هم در پی پرداخت مالیات کربن کاهش پیدا می‌کند. در حالی که در این زمان به موازات موضوع مطرح‌شده، هزینه‌های موثر دیگر در تولید از جمله تامین مواد اولیه، نرخ انرژی و هزینه‌های حمل‌ونقل نیز رو به افزایش است.

پاشنه‌آشیل دستیابی به اهداف

اما همان‌طور که اشاره شد، تکنولوژی می‌تواند پاشنه‌آشیل دستیابی به این هدف باشد، اما در این‌باره کرامت رفیعی، مدیرعامل شرکت صنعت فولاد آلیاژی اصفهان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» بااشاره به اهمیت تولید فولاد سبز، اظهار کرد: در این موضوع، تحقیقات از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، اما این موضوع به‌معنای کمبود توانایی در بحث تحقیقات نیست. وی ادامه داد: خوشبختانه توانمندی داخلی در بحث تحقیقات وجود دارد. امروز صنعت فولاد به‌لحاظ دانش و تکنولوژی با مشکلی مواجه نیست. اعتقاد بنده این است که اگر پروژه‌ها هدفمند تعریف شود، در بحث توانمندی تحقیقات مشکلی وجود ندارد. رفیعی اضافه کرد: این توانمندی در کشور وجود دارد و مشکلی در بحث توانمندی نیست، جالب است، بدانید اقداماتی در بحث تکنولوژی در حال انجام است که در سطح یک دنیا قرار دارد. جالب است که بسیاری هم در سطح شرکت‌های دولتی و خصوصی باقی می‌ماند و الزاما سند نمی‌شود. در نتیجه از نظر دانش مانعی وجود ندارد و در بحث سرمایه‌ای نیز تحقیق و توسعه هزینه چندانی به‌همراه ندارد.

سخن پایانی

در حالی که این موضوعات بیان می‌شود که سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در تفاهمنامه‌ای را در بحث فولاد سبز با شرکت‌های فولادی امضا و بر استفاده از تکنولوژی و فناوری‌های جدید و روز دنیا و همراستا با موضوع فولاد سبز تاکید کرده است. حرکت در این مسیر می‌تواند فصل جدیدی در صنعت فولاد کشور باشد، زیرا امروز این صنعت بر صادرات‌محور بودن تاکید بسیار دارد و باید تولید فولاد سبز را محقق کند.

«فولاد خراسان» بلورین شد

فولاد خراسان در پنجمین دوره «جایزه ملی تعالی مدیریت دارایی‌های فیزیکی سازمان» برای بار سوم موفق به کسب جایزه ملی «تندیس بلورین دو ستاره» شد.

به گزارش می‌متالز، پنجمین همایش ملی جایزه مدیریت نگهداری دارائی‌های فیزیکی، هفته اول آبان ماه ۱۴۰۱ با حضور معاونان و مدیران ارشد صنایع، ارزیابان ارشد و سایر ارزیابان این جایزه در محل سالن همایش‌های «پژوهشگاه صنعت نفت» تهران برگزار شد. در این رویداد تخصصی، که با حضور صنایع پیشگام از جمله فولاد مبارکه، صنایع پتروشیمی، نفتی و پالایشگاهی، کشتیرانی و صنایع دفاعی برگزار شد، نمایندگان «تضمین کیفیت و تعالی سازمانی» و «برنامه‌ریزی و نگهداری» شرکت مجتمع فولاد خراسان نیز حضور یافتند. فولاد خراسان که به گفته رئیس تضمین کیفیت و تعالی سازمانی این شرکت، در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹ نیز در این جایزه ملی حضور یافته، موفق به کسب «تقدیرنامه سه ستاره» و «تقدیرنامه چهار ستاره» در آن ۲ دوره شده بود. فولاد خراسان، اما امسال خود را در «سطح تندیس» این جایزه به چالش کشید و با توجه به اجرای پروژه‌های بهبود و ارتقای سیستم‌های نگهداری‌اش، توانست ثمره تلاش‌های خود را به بار نشاند و در باشگاه دارندگان تندیس که حاصل تلاش همه ارکان فولاد خراسان است خودنمایی کند. رضایی گفت: فرآیند ارزیابی جایزه ملی نگهداری، که نخستین جایزه مورد تایید «سازمان ملی بهره‌وری ایران» است، با تدوین اظهارنامه براساس مدل تعیین شده است.

در این فرآیند، پس از ارسال اظهارنامه به دبیرخانه و تخصیص تیم ارزیابی از سوی دبیرخانه مذکور، متقاضی مورد ارزیابی انفرادی و اجماع ارزیابان قرار میگیرد و در مرحله بعدی، طبق برنامه زمانبندی مشخص ارزیابی حضور ید رمحل سایت صنعتی انجام می‌شود.

نتیجه این «سایت ویزیت» ارائه گزارشی شامل «نقاط قوت» و «فرصت‌های قابل بهبود» شرکت است. به گفته رئیس تحقیق و پژوهش مجتمع فولاد خراسان، ارزیابی جایزه امسال توسط تیمی متشکل از سرارزیاب و ۵ تن از ارزیابان در مرداد ماه به مدت ۳ روز به صورت حضوری انجام شد. مژدکانلو افزود: در بخش پایانی همایش از تمام سرارزیابان و ارزیابان ازجمله همکاران فولاد خراسان، آقایان: علیرضا عقدایی (سر ارزیاب)، محسن مژدگانلو (سر ارزیاب)، مهدی توکلیراد (سرارزیاب)، امین احمدیان (ارزیاب کارآموز)، رضا دنیا گذشته (ارزیاب کارآموز)، علی سال‌خورده (ارزیاب کارآموز)، احمد اردمه (ارزیاب کارآموز) که با این جایزه در فرآیند تدوین مدل و ارزیابی سایر سازمان‌ها همکاری همه جانبه داشته‌اند نیز با اهدای لوح و تقدیرنامه، قدردانی شد.

نظرگاه

ترسیم برنامه تولید کاتد مس تا مرز ۲ میلیون در سال

بهرام شکوری- رئیس انجمن مس ایران: صنعت مس در کشور با توجه به رشد چند سال اخیر نرخ این فلز در جهان و حمایت‌های ارزشی که در بورس فلزات بیشتر کشورهای دنیا به‌ویژه LME از آن می‌شود، حوزه جذابی به لحاظ سرمایه‌گذاری شناسایی‌شده است. این شرایط ارزش مس را در تحلیل‌های آینده افزایشی و رو به رشد نشان می‌دهد که همین امر سبب اقداماتی ازجمله سرمایه‌گذاری‌های جدید و کلان‌تر نسبت به گذشته، در استخراج ذخایر عمیق‌تر، کم‌عیارتر و پیچیده‌تر شده است.

به لحاظ بنیادی فلز مس از فلزات آینده محسوب می‌شود و بسیاری از پیشرفت‌های آتی جهان مخصوصا در حوزه زیرساخت‌های انرژی به‌نوعی به فلز مس مرتبط می‌شود. پیش‌بینی نرخ ۱۵۰۰۰ دلاری برای سال ۲۰۲۵ و حمایت نرخ ۷۵۰۰ دلاری در افت شدید کامودیتی‌ها طی یک ماه گذشته و تبعات جنگ اوکراین و حتی با وجود افزایش ارزش دلار در جهان همگی مؤید آن است این حوزه جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاری را داراست و شرکت‌های بزرگ جهان به‌ویژه شرکت‌هایی که از پیش، در این شاخه معدنی فعال بوده‌اند علاقه‌مند شده‌اند تا در مس سرمایه‌های عظیم‌تری را سپرده‌گذاری کنند. از سوی دیگر عقب‌افتادگی عرضه نسبت به تقاضا در کل جهان برای سال‌های آتی در تحلیل‌های موجود این فضا را کم ریسک تر و رغبت سرمایه‌گذاران را افزون‌تر کرده است. کشور ایران به‌واسطه قرار گرفتن در کمربند مس زایی جهان، ازجمله هدف‌های اصلی در تولید مس جهان است و باید برنامه ویژه‌ای در خصوص سرمایه‌گذاری در این حوزه به‌منظور نقش‌آفرینی بیشتر در آینده صورت پذیرد. خوشبختانه در حوزه مس کشور و سایر شرکت‌های بالادستی و پایین‌دستی یک هم‌افزایی بی‌نظیر در ارتقاء سطح تولید، کیفیت و نیز تولید دانش صورت پذیرفته است. با رهنمودهای مقام معظم رهبری و سعی مسئولان در جهت نیل به ایجاد اقتصاد معدن به‌جای نفت، امروز اهداف بزرگ و منحصربه‌فردی در توسعه و سرمایه‌گذاری مس کشور تعریف‌شده است که می‌توان به برنامه تولید بیش از ۴ میلیون تن کنسانتره مس برای تولید ۱ میلیون تن کاتد در تنها شرکت ملی مس اشاره کرد که این تلاش وجود دارد تا سایر معادن و فعالان بخش خصوصی کشور نیز بتوانند به همین میزان در آینده نزدیک تولید کاتد داشته باشند. پُر بیراه نیست اگر بخواهیم هدف بلندمدت کشور را توسعه تولید کاتد مس تا مرز ۲ میلیون در سال ترسیم کنیم. در همین راستا شرکت ملی صنایع مس ایران علاوه بر برنامه‌های همیشگی خود و افزایش ذخایر معدنی و ارتقاء سطح کیفی و کمی واحدهای موجود برنامه‌های توسعه‌ای در نظر دارد که می‌توان به توسعه کارخانه معدن سونگون، کارخانه تولید اندیسهای چهارگانه در حال اکتشاف، کارخانه فلوتاسیون سرباره خاتون‌آباد، کارخانه تولید معدن دره زرشک و به مدار تولید آمدن برخی پروژه‌های سرمایه‌گذاری شده در گذشته همچون دره‌آلو اشاره کرد. همچنین سرمایه‌گذاری شرکت‌های دیگری در بخش خصوصی همچون هلدینگ باما در پروژه‌های معدن صاحبدیوان در اردبیل، معدن کوه زر در دامغان و معادن آساگی، آشیانه زر و خانسرخ با مشارکت گروه زرمش نسبت به احداث کارخانه اقدام و در دست ساخت است. همچنین می‌توان به شرکت‌هایی مانند تلاشگران در پروژه‌های تولید و احداث کارخانه مس طارم، سیاستراگی سیستان و بلوچستان و کردخلج در ساوه اشاره کرد. معدن رمشک در جنوب استان کرمان توسط شرکت زمین کاوان زمان از دیگر پروژه‌های این بخش است؛ از این دست پروژه‌های عظیم تولید مس که همگی به‌عنوان عضو انجمن مس ایران در راستای رسیدن به تولید مقادیر قابل‌توجهی از مس در ابعاد متوسط و بزرگ اقدام نموده‌اند، بسیار است؛ حال‌آنکه شرکت‌های عضو بسیار دیگری را نیز می‌توان برشمرد که در ابعاد کوچک‌تری در معادن مس در حال سرمایه‌گذاری به منظور تولید مس یا محصولات معدنی مس هستند علاوه‌بر این پروژه‌های عظیمی که در شرکت ایمیدرو مطرح است می‌تواند از دست اقدامات خارج از اعضای انجمن مس ایران باشد که سهم قابل‌توجهی در آینده تولید مس کشور دارند. این حرکت عظیم و سرمایه‌گذاری قابل‌توجه به‌طور طبیعی چرخه بسیاری از صنایع و خدمات بالادستی و صنایع و تولیدات پایین‌دستی را به گردش درخواهد آورد و طبیعتا در آن موارد نیز به‌مرور شاهد رشد بیشتری خواهیم بود به‌عنوان‌مثال افزایش نرخ اکتشافات و هدف قرار دادن ذخایر عمیق، کم‌عیار و یا پیچیده سبب افزایش سرمایه‌گذاری در تجهیزات ژئوفیزیک، آزمایش‌های شیمیایی و همچنین دستگاه‌های حفاری شده است به‌طوری‌که به‌عنوان‌مثال شرکت ملی صنایع مس بیش از ۴۵ دستگاه تمام هیدرولیک حفاری‌های عمیق را اخیرا سفارش داده و همچنین هلدینگ باما نیز بیش از ۳۰ دستگاه تمام هیدرولیک مدرن را به لیست سفارش‌های خود افزوده است تمام این اتفاقات در سایه رشد این صنعت و خواست بازار به افزایش ذخایر قطعی است. در همین راستا طبیعتا سرمایه‌گذاران نیاز به افزایش نرخ استخراج دارند و این موجب ورود و استفاده از ماشین‌آلات نسل‌های جدید با ظرفیت‌های بالا می‌شود. در خبرهای اخیر، شرکت مس در سفر هیات دولت به بلاروس، خرید ۵۰۰ دستگاه دامپتراک ۱۳۵تنی را با شرکت بلاز در قالب تفاهمنامه تنظیم کرده و به سایر پیمانکاران بزرگ و کوچک خود نسبت به افزایش تجهیزات و به‌روزرسانی آنها اعلام آمادگی نموده است. به‌طورکلی کشور در آغاز نسل جدیدی از سرمایه‌گذاری در حوزه مس است که این امر تحولات قابل‌توجهی در سایر شاخه‌های مرتبط با آن ایجاد کرده و خواهد کرد. دولت نیز باید همان‌گونه که در اهداف خود به جهت تحقق ثروت ملی سعی در رفع موانع و تسهیل در امور سرمایه‌گذاری دارد، به سرمایه‌گذاری در حوزه مس به شکلی ویژه و خاص بنگرد و در این جهت مسیر توسعه‌طلبی پایدار را مبنای خود قرار دهد که البته بعضا با اعمال برخی تصمیمات و مصوبات، روح این هدف و حتی فهوای قوانین لحاظ نشده است؛ مثل افزایش حقوق دولتی به شکل تصاعدی، علی‌الخصوص برای مس به نسبت سایر مواد معدنی، چالش‌های موجود در واردات برخی تجهیزات و مواد مصرفی که یا نمونه داخلی ندارند و یا نمونه‌های داخلی ظرفیت تأمین کل نیاز داخل را ندارند به‌واسطه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های کلی و... در پایان با اشاره به آمار تقریبا ۷۵هزار تن تولید کاتد و ۹۱ هزار تن‌اند در کشور طی ۳ ماهه اول سال پیش‌بینی می‌شود طی سال ۱۴۰۱ تولیدات کاتد کشور به بیش از ۳۰۰ هزار تن افزایش یابد که امید است با ایجاد هم‌افزایی طی ۳ سال آتی، این میزان به مرز یک میلیون تن در سال ۱۴۰۴ برسد. انجمن مس ایران به‌عنوان نماینده بخش کثیری از فعالان حوزه تخصصی مس در کشور که با نگاهی صنفی سعی در تعامل و هم‌افزایی همه بخش‌ها با نگاه توسعه‌ای دارد از هرگونه اقدام مؤثر یا ایجاد فضای مشورتی برای رفع موانع استقبال می‌کند و پیش‌قدم است.

روی خط خبر

ساخت سامانه دانش‌بنیان تصفیه آب کارخانه فولاد سفید دشت

۱۰۰درصد آب مورد نیاز شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری از محل پساب شهری تصفیه شده با فناوری ۱۰۰درصد ایرانی تامین شد.

به گزارش پایگاه خبری معدن‌نامه، ایمان سلیمانی، مدیر عملیات کارخانه فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری گفت: شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری تمام آب مورد نیاز خود را از محل پساب تصفیه شده شهری تامین می‌کند.

وی افزود: تصفیه پساب شهری برای استفاده در واحدهای تولیدی شرکت فولاد سفید دشت با استفاده از فناوری فراپالایش (یا اولترافیلتراسیون) کاملاً ایرانی صورت می‌گیرد.

مدیر عملیات کارخانه فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری گفت: طرح ساخت سامانه تصفیه پساب به روش اولترافیلتراسیون با ظرفیت ۱۲۰ متر مکعب بر ساعت و ۸۰۰ هزار مترمکعب در سال، در مدت ۲۱ ماه با کمک ۲۰نفر از کارشناسان داخلی از مجموعه‌های شرکت فولاد سفیددشت، دانشگاه صنعتی اصفهان و یک شرکت دانش‌بنیان و با بودجه ۶۵ میلیارد ریال اجرا و درحال بهره‌برداری است.

سلیمانی گفت: ماژول‌های به‌کار رفته در این سامانه برای نخستین‌بار و منحصرا از نوع داخلی بوده که در مقایسه با نمونه‌های خارجی ساخت کشورهای ایالات‌متحده، آلمان و چین ۵ برابر ارزان‌تر است و از پشتیبانی خدمات پس از فروش داخلی هم برخوردار است.

به گفته وی، با اجرای طرح سامانه تصفیه‌خانه اولترافیلتراسیون و خط اختصاصی انتقال پساب، شرکت فولاد سفیددشت به طور کامل از منابع آب شیرین سطحی و زیرزمینی قطع نیاز شده و تمامی آب مورد نیاز خود را از منبع پساب تصفیه شده شهری تامین می‌کند.

۵۴۷ میلیارد تومان درآمد صادراتی گل گهر

این شرکت معدنی در مهرماه میزان درآمد صادراتی که از خود بر جای گذاشت برابر با ۵۴۷میلیارد تومان بود و این نکته‌ای مهم است که در سال مالی گذشته درآمدی جهت بازار صادراتی به‌دست نیامده بود. به گزارش معدن‌نامه، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به مهرماه سال ۱۴۰۱ میزان درآمدی عملیاتی که از فروش محصولات تولیدی خود طی این دوره حاصل کرد مبلغی نزدیک به ۳هزار میلیارد تومان بود، همچنین «کگل» میزان درآمد تجمیعی خود در آغاز نیمه دوم امسال را برابر با ۲۱ هزار میلیارد تومان شناسایی کرد. میزان درآمدی ماهانه‌ای که «کگل» در مهرماه از فروش محصولات توانست از خود باقی بگذارد متعلق به فروش در بازار داخلی و صادراتی بود، بیشترین درآمدی که این شرکت معدنی از فروش محصولات به ثبت رساند مربوط به بازار داخلی با ۲ هزار و ۴۶۷ میلیارد تومان بود که ۸۲ درصد از درآمد ماهانه در مهرماه را در اختیار داشت. درآمد ماهانه‌ای که شرکت معدنی و صنعتی گل گهر از ابتدای سال مالی تا انتهای مهرماه از خود بر جای گذاشت در مقایسه با ماه گذشته شاهد کاهش ۲۳ درصدی بود، این شرکت معدنی در مهرماه میزان درآمد صادراتی که از خود بر جای گذاشت برابر با ۵۴۷ میلیارد تومان بود و این نکته‌ای مهم است که در سال مالی گذشته درآمدی جهت بازار صادراتی به دست نیامده بود. درآمد صادراتی که «کگل» از ابتدای سال مالی تا انتهای مهرماه به ثبت رساند برابر با ۲ هزار و ۸۷۷ میلیارد تومان بود، درآمد تجمیعی به دست آمده از این بازار در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۱۷۱۶ درصد افزایش (معادل ۲ هزار و ۷۱۸ میلیارد تومان) را به همراه داشت، درآمدی که در این دوره از فروش محصولات به ثبت رسید مربوط به فروش گندله و کنسانتره سنگ‌آهن بود. درآمدی که «کگل» در مهرماه از فروش محصولات شناسایی کرد مربوط به فروش «گندله ریزدانه، کنسانتره سنگ‌آهن (داخلی و صادراتی) و گندله (داخلی و صادراتی)» بود، عمده‌ترین درآمد شناسایی شده توسط این شرکت معدنی متعلق به محصول «گندله» در بازار داخلی با ۲ هزار و ۴۰۷ میلیارد تومان بود که این محصول در ازای هر تن ۲ میلیون و ۷۲۷ تومان مورد معامله قرار گرفت.

روزگار معدن

شنبه ● ۱۴ آبان ۱۴۰۱ ● ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۵ نوامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۵۲

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

آرامش سهامداران خرد، حاصل اجرای «بیمه سبد سهام»

رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار معتقد است که بیمه سبد سهام سهامداران افراد حقیقی یک تدبیر مناسب برای جلوگیری از ترس و واهمه سهامداران خرد از ریزش قیمت‌ها در بازار سهام است، چراکه آنها می‌توانند با اطمینان خاطر در بازار بمانند و حداقل از دریافت سود ۲۰ درصدی مطمئن باشند.

غلامرضا مصباحی مقدم در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص اقدامات سازمان بورس در جهت بازگشت اعتماد سهامداران، اظهارکرد: یکی از موضوعات مهم در خصوص حمایت از سهامداران، بیمه سبد سهام است که از طریق آن افراد می‌توانند به صورت سالانه تا ۱۰۰ میلیون تومان از سهام خود را مورد حمایت ۲۰ درصدی قرار دهند که اتفاقی خوب برای سهامداران خرد است.

وی افزود: این تصمیم سازمان بورس، زمینه‌ساز اطمینان خاطر سهامداران خرد است که دیگر در معاملات سهام در صف خرید یا فروش قرار نمی‌گیرند و بدون دغدغه از دریافت سود حداقلی در سال بعد مطمئن هستند.

مصباحی مقدم تاکید کرد: این اقدام کمک می‌کند که نوعی آرامش روانی بر جامعه سهامداری به خصوص سهامداران خرد حاکم شود و آنها به دلیل دریافت سود تضمین شده از رفتارهای هیجانی پرهیز کنند.

رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار نظام اظهارکرد: سهامداران زیادی در بازار وجود دارند که تا مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان اقدام به خرید سهام در بازار کرده یا می‌کنند؛ بنابراین با توجه به تعداد قابل توجه این دسته از سهامداران در بازار، استفاده از بیمه سهام را می‌توان به عنوان یک اقدام مثبت در راستای ایجاد ثبات و تعادل در بازار اعلام کرد.

وی خاطرنشان کرد: همواره چنانچه شرایطی غیرعادی در بازار ایجاد شده نگرانی سهامداران را به همراه داشته باشد، شاهد ایجاد صف‌های فروش طولانی برای سهام خواهیم بود و در این راستا سرعت نزول نرخ سهامی که سهامداران عرضه می‌کنند، افزایش خواهد یافت.

مصباحی مقدم افزود: در این شرایط به‌کارگیری بیمه سهام موجب جلوگیری از التهاب بازار سهام می‌شود و آرامش نسبی را بر بازار حاکم می‌کند.

رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار در پایان تاکید کرد: وقتی سهامداران از امروز بتوانند برای یک سال، سبد سهام خود را با بازدهی ۲۰ درصدی بیمه کنند، به عبارتی ریزش‌های بازار برای آنها هراس‌آور نخواهد بود و به عبارتی همین بیمه سهام به مرور باعث ثبات بخشی به روند معاملات می‌شود.

بورس نیازمند اصلاح ساختارها و رفتارها

عضو اسبق هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار انتشار اوراق تبعی در قالب بیمه سبد سهام را در شرایط فعلی به عنوان یک راهکار فوری و کوتاه مدت در کاهش نگرانی سهامداران مفید دانست و گفت: بیمه سهام در خصوص سهامداران خرد با سبد زیر ۱۰۰ میلیون تومان اجرایی می‌شود.

محمدرضا عربی در گفت‌وگو با ایرنا درباره تاثیر انتشار اوراق تبعی روی روند بازار سرمایه افزود: انتشار اوراق تبعی و بیمه سبد سهام در شرایط فعلی که غیرعادی هم است، در بازه کوتاه مدت می‌تواند موثر باشد و تا حدی از ریزش‌ها بکاهد که اتفاقا هدف از انتشار این اوراق نیز به عنوان راهکار فوری احیای شرایط بازار در نظر گرفته شده است.

وی اظهارکرد: انتشار اوراق تبعی به عنوان رویکردی مانند بیمه سهام می‌تواند تا حدی نگرانی سنگین ایجاد شده را به خصوص برای سهامداران خرد به عنوان جامعه هدف بیمه سهام، کاهش دهد؛ اما طبیعتاً در بلندمدت برای بازگشت کامل اعتمادها به بازار نیازمند اتخاذ استراتژی‌ها و راهبردهای اصلاحی کلان هستیم.

عربی با تاکید بر اینکه انتشار اوراق تبعی در شرایط فعلی و برای کاهش نگرانی‌ها مفید خواهد بود، تصریح کرد: بازار سرمایه برای احیای خود در بلندمدت باید در جهت اصلاح ساختارها و رفتارهای مختلف در اقتصاد حرکت کند تا روند سودآوری شرکت‌ها در مسیر درست و مطمئن قرار گیرد.

معاون اسبق نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه مهم‌ترین نگرانی مردم در شرایط فعلی به تصمیم‌های دولت در زمینه تدوین لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بر می‌گردد، اظهار کرد: در شرایط ملتهب کنونی بزرگ‌ترین نگرانی سهامداران و سرمایه‌گذاران این است که دولت در قبال تدوین لایحه بودجه سال آینده چه تصمیمی اتخاذ می‌کند و راهبردها در قبال بازار سرمایه به چه نحو خواهد بود که امیدواریم ریسک‌ها و ابهام‌ها در این مسیر کنار رود.

پول‌های پارک شده به بازار سرمایه می آید

گروه معدن

پیش‌بینی می‌شود بازار سرمایه در هفته‌های آتی با یک صعود جذاب همراه باشد.

به گزارش مهر، وقتی موج فروش در یک بازار به راه می‌افتد، همه افراد فعال در آن بازار پا پس کشیده و این وضعیت به شدت و سرعت و در همه بازار اتفاق می‌افتد، البته همیشه برخی از نمادها استثنا بوده و با فعالیت بازارگردان‌های حرفه‌ای می‌توانند حتی در بازار نزولی هم نمادی را سبز رنگ نگه دارند اما این اتفاق هم تنها در نمادهایی اتفاق می‌افتد که ارزش بازار کمی دارند.

بازار سرمایه ایران نیز از این اصل مستثنا نبوده و در هفته‌های اخیر با ریزش‌های پی در پی مواجه شده است، اما این ریزش‌ها به معنای این نیست که قرار است همیشه وضعیت بورس همین گونه باشد.

تئوری اقتصادی وارن بافت

برخی از سرمایه‌گذاران بورس تنها وضعیت بنیادی شرکت را بررسی کرده و با پیش‌بینی وضعیت بنیادی یک سهم را خرید یا فروش می‌کنند، البته این نوع افراد همیشه گزارش‌های ماهانه شرکت‌ها را بررسی کرده و به صورتمالی‌های شرکت به ویژه صورتمالی ۶ ماهه و یک ساله نگاهی ویژه دارند و آن قدر این کار را تکرار کرده که به یک مهارت ذاتی در این امر رسیده و می‌توانند بهتر از تکنیکالیست‌ها نرخ سهم را در آینده پیش‌بینی کنند.

نگاه کردن بورس از نگاه بنیادی و سرمایه‌گذاری بلند مدت بیشتر برای افرادی ممکن است که سرمایه کلان داشته و به صورت هدفمند سهمی را خرید یا فروش می‌کنند، البته افرادی نیز هستند که با سرمایه خرد نگاه بنیادی به یک سهم داشته و توانسته‌اند در مدتی نه چندان طولانی سرمایه خود را ۱۰ تا ۳۰ برابر کنند.

بورس به‌شدت جذاب خواهد شد

افراد حرفه‌ای و با تجربه بورس همیشه سابقه ریزش و رویش‌های بورس را داشته‌اند، از سال آخر دولت اصلاحات گرفته تا سال آخر دولت احمدی نژاد و روحانی، این نوع افراد به هیچ وجه با ریزش بورس از بازار دل نکنده و همیشه منتظر سودهای کلان بازار هستند، اما نکته اینجاست این افراد یا وارد مقوله سهامداری عمده شده‌اند و نوسان یک تا چهار ساله بورس در تصمیمات آنها مؤثر نیست و یا فعالیت بین بازاری را آموخته و در دوران رکود و ریزش استراتژی‌های مختلف برای معاملات دارند.

همیشه بعد از رسیدن قیمت‌ها به حمایت‌های مهم و زمانی که قیمت‌ها به شدت جذاب می‌شود، سازمان بورس و دولت برای بورس چاره اندیشی کرده و به یک باره بازار با تغییر وضعیت مواجه می‌شود، حقیقت این است که بازار سرمایه‌ای که دولت ۷۴ درصد در آن سهم دارد نیز تنها به اظهارات دولتمردان توجه نکرده و به دنبال سود و زیان خود است، یعنی بازار همیشه دنبال ارزش ذاتی بوده و زمانی که ارزش ذاتی بازار به مکان دلخواه برسد، حقوقی‌ها پی در پی وارد شده و در حال خریداری سهم‌ها هستند.

بازار سرمایه برای فتح قله سرسخت یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد باید مؤلفه‌های بنیادی به ویژه نرخ بهره را در حال تغییر اساسی ببینند، اما با همین وضعیت و با همین نرخ بهره بازار می‌تواند یک صعود خوب تا ناحیه یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد داشته باشد که پیش‌بینی می‌شود در هفته‌های آتی رخ دهد.

البته وضعیت بازار سرمایه در کلان وابستگی به عوامل مختلف دارد و این پیش‌بینی برای زمانی است که وضعیت سیاسی، امنیتی و اجتماعی کشور مانند امروز باشد.

عکس: آیدا فریدی

آیا بورس به کف رسیده است؟

برخی از کارشناسان کف بازار را در محدوده یک میلیون و ۲۱۱ هزار واحد طرح ریزی کرده و برخی دیگر معتقدند کف بازار تا یک میلیون و ۱۰۰ هزار واحد است، اما واقعیت آن است که نمی‌توان کف دقیقی برای شاخص کل معین کرد، شاید کف شاخص همین محدوده امروز باشد به شرطی که با رایزنی سازمان بورس و دولت مؤلفه‌های بنیادی بازار به شدت جذاب شود، پس می‌توان بورس به شدت جذاب می‌شود به شرط اینکه مؤلفه‌های بنیادی بازار به شدت جذاب شود.

بورس فرصت‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری دارد

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: بسته حمایت دهبندی بازار سرمایه می‌تواند تا حدودی بحران را از بازار سرمایه کم کند و این امر نیاز به حمایت‌های دولت و مجلس دارد. مصطفی مصری‌پور به ارزیابی این روزهای بازار پرداخت و به بورسان گفت: در بازار سهام فرصت‌های بسیار مناسبی برای سرمایه‌گذاری وجود دارد. وی با اشاره به بسته حمایتی دهبندی بازار سرمایه افزود: بسته حمایت دهبندی بازار سرمایه می‌تواند تا حدودی بحران را از بازار سرمایه کم کند و این امر نیاز به حمایت‌های دولت و مجلس دارد. به گفته این کارشناس، با توجه به اینکه صندوق تثبیت از صندوق توسعه تغذیه می‌کند، درحال‌حاضر یک تغییر ساختاری در صندوق توسعه ملی در حال روی دادن است و آن هم بررسی مدل‌های موفق کشورهای دیگر برای آن است. مصری پور عنوان کرد: برای اینکه صندوق توسعه ملی منابع خود را به سوی بازار سرمایه هدایت کند مشکلی نیست؛ چرا که در بازار سرمایه شفافیت بیشتر و گزارش‌ها قابل دسترس‌تر است. وی ادامه داد: در حال مقایسه صندوق توسعه ملی با صندوق ثروت نروژ هستیم که متاسفانه شرایط به هیچ عنوان برابر نیست. به طوری که باید قسمتی از سرمایه‌ها صرف سرمایه‌گذاری خارجی شود که متاسفانه کشور ایران با شدیدترین تحریم‌ها مواجه است و در شرایط تحریم باید از ابزارهای متناسب با تحریم استفاده شود. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه در شرایط حاضر باید اقدامات و پیگیری‌ها برای رونق دوباره بازار جدی‌تر از گذشته صورت گیرد، اظهار کرد: سازمان بورس باید پیگیر بوده و مسائلی چون نرخ خوراک و پتروشیمی را بتواند حل کند و با بخشنامه نمی‌توان کارها را پیش برد. مصری‌پور درباره نرخ بهره و کاهش و افزایش آن گفت: به طور قطع، با نگاهی به سه سال اخیر می‌توان به این نکته رسید که بازار سرمایه همواره با بالا و پایین شدن نرخ بهره دچار مشکلات بسیاری شده است. وی خاطرنشان کرد: وجود ابهامات، مذاکرات برای احیای برجام، فشار بانک مرکزی و افزایش نرخ بهره تنگناهای مالی بسیار شدیدی را در نظام مالی کشور به وجود آورده است. بحث بازار سرمایه با تورم قابل حل است؛ اما بحث نرخ بهره برای کلیت اقتصاد مشکل آفرین بوده و با رکود نمی‌توان اقتصاد کشور را اداره کرد.

شرط رشد بورس

یک کارشناس بازار سرمایه، اجرایی شدن همه ۱۰ بند مصوبه حمایت از این بازار را شرط مهمی برای ثبات و رشد بازار سرمایه دانست.

نیما میرزایی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه مصوبه ۱۰ بندی حمایت فوری از بازار سرمایه، از ۹۶ درصد سهامداران حمایت می‌شود، اظهار کرد: سازمان بورس باید پیگیر اجرایی شدن این مصوبه باشد چون یکی از بندها که مربوط به نرخ سود است در مصوبه هیات دولت، سال گذشته هم مورد اشاره قرار گرفته بود اما توسط بانک مرکزی رعایت نشد. پیگیری این مطالب از خود مصوبه هم مهم‌تر است و شرط توفیق آن است که اجرایی شود. به شرط اجرایی شدن همه ۱۰ بند، بازار سرمایه می‌تواند به ثبات برسد و برای یک رشد متناسب در امسال آماده شود.

وی با تاکید بر اینکه اقداماتی که دولت و مجلس می‌توانند در راستای حمایت از بورس انجام دهند به دو قسم کوتاه مدت و بلند مدت تقسیم‌بندی می‌شود، توضیح داد: اقدامات کوتاه مدت، کنترل سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی بوده که یکی از موثرترین اقداماتی است که می‌تواند برای حمایت از تولید و بازار سرمایه در دستور کار قرار بگیرد. مانند رعایت کردن سقف ۲۰ درصدی بهره بین بانکی که تا امروز اتفاق نیفتاده و عدد بالاتر از این را شاهد بودیم و همچنین بحث اختلاف شدید دلار نیمایی، بازار آزاد و سایر نرخ هایی که درحال مبادله است. در گام بلند مدت نیز طرح مالیات بر عایدی سرمایه مطرح است که یکی از ضروری‌ترین اقداماتی است که میتواند به بازار سرمایه کمک کند.

همچنین بازار مسکن را که بخش عمده‌ای از نقدینگی را به خود جذب کرده است، تعدیل و ساماندهی کند.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه به نرخ خوراک گاز که سبب ضربه زدن به این بازار شده است اشاره کرد و گفت: این موضوع، تعداد زیادی از شرکت‌های پتروشیمی را دچار چالش جدی کرده است، نرخ هاب اروپا حدود ۶۵ درصد ریزش داشته اما در داخل کشور، با نرخ بالا و بدون توجیه اقتصادی شاهد محاسبه هزینه گاز هستیم.

البته این موضوع در مجلس درحال پیگیری است اما انتظار می‌رود با توجه به شرایط اضطراری بازار سرمایه با اولویت بیشتر در دستور کار قرار بگیرد تا شاید شاهد تاثیر آن روی تابلوی بورس باشیم. میرزایی افزود: قطعا خرید سهام در نرخ‌های فعلی مخصوصا حتما یک سرمایه‌گذاری موفق است. زیرا p/e بازار و میزان سودسازی شرکت‌ها در شش ماهه اول سال داشته‌اند ریسک سرمایه‌گذاری را به شدت کاهش داده و تعداد زیادی از نمادها به خصوص سهام بزرگ را جذاب کرده است.

به اعتقاد وی، شرایط موجود یک حالت برد - برد است، هم برای دولت و هم برای سهامدارانی که در ریزش اخیر متحمل ضرر و زیان مادی شدند.

مصوبه حمایتی چقدر نقدینگی به بورس تزریق می کند؟

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: در صورتی که بتوان کسب بازدهی حدود سود بانکی را از طریق اوراق تبعی تضمین کرد، می‌توان انتظار داشت که هیجان فروش در بازار کاسته خواهد شد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، سید فرهنگ حسینی گفت: مصوبه دهبندی سازمان بورس برای حمایت از بورس، واکنش مناسب سازمان بورس است که می‌تواند سبب بازگشت جو اعتماد به فعالان بازار و سرمایه‌گذاران خرد شود.

وی گفت: مشکل اصلی بازار در این روزها نقدینگی پایین و خروج حقیقی‌ها به دلایلی است و باید برای رفع نگرانی و ریسک‌های مرتبط با آن اقداماتی صورت می‌گرفت. رفع این ریسک‌ها در سطوح مختلف از جمله ریز ساختار بازار، سیاست‌های پولی و مالی مانند نرخ بهره و تزریق منابع به بازار قابل حصول است. خروج حقیقی‌ها در این روزها تشدید شده و در کنار آن حجم معاملات کاهش یافته است.

وی گفت: بدین منظور باید ریسک‌های مربوط به حقیقی‌ها که خروج شدید نقدینگی در یک ماه اخیر داشتند، شناسایی و رفع شود؛ لذا درحال‌حاضر، نگرانی بخش عمده‌ای از سهامداران از دست دادن سرمایه خود به دلیل کاهش قیمت‌ها است که در کنار آن از دست دادن فرصت سرمایه‌گذاری در سایر بازارها نیز وجود دارد.

حسینی اظهار کرد: در این خصوص، روش‌های تضمین اصل سرمایه افراد ازجمله بیمه کردن سرمایه‌های خرد زیر ۱۰۰میلیون تومان و انتشار اوراق اختیار تبعی فروش در حجم بالا و نمادهای موثر، گام موثری برای ایجاد آرامش و کاهش رفتارهای هیجانی تعداد کثیری از فعالان و ازجمله سرمایه‌گذاران خرد است. وی گفت: در صورتی که بتوان کسب بازدهی حدود سود بانکی را از طریق اوراق تبعی تضمین کرد، می‌توان انتظار داشت که از هیجان فروش در بازار کاسته شود و حتی شاهد ورود پول‌های کوچک و متوسط به بازار بود. همچنین تجربه سنوات گذشته در خصوص انتشار اوراق تبعی، سبب برگشت آرامش به بازار بوده است.

به گفته وی، علاوه بر موارد ذکر شده از سوی دیگر، بازار با وجود ارزندگی و فراوانی نمادها با p/e زیر ۴ و ۵ به دلیل عدم وجود نقدینگی، شاهد فشار فروش است. در این راستا، ضروری است تا نقدشوندگی بازار از طریق تزریق منابع به بازار افزایش یابد که از جمله می‌توان به تزریق منابع از سمت صندوق توسعه ملی و قانون بودجه به صندوق تثبیت، اوراق تبعی تامین مالی و منابع سازمان بورس اشاره کرد.

وی معتقد است این موضوعات می‌تواند بین ۷ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان به بازار تزریق کند که بیش از خروج پول حقیقی در یک ماه گذشته است و به تثبیت بازار و افزایش سمت خرید و برگشت پول‌های پارک شده سهامداران به بازار کمک شایانی می‌کند.

اجتناب سهامداران خرد از اقدام عجولانه

پیشکسوت بازار سرمایه با بررسی شرایط این روزهای بازار سهام گفت: قیمت‌ها فارغ از هر تحولی در کشور ما در میان مدت به متوسط‌های تاریخ خود برمی‌گردد، توصیه‌ام به سرمایه‌گذار خُرد این است که اگر نیاز فوری و عاجل به نقدینگی ندارد از هر نوع اقدام پرشتاب و عجولانه اجتناب کند.

به گزارش بورس کالا، حسین عبده تبریزی در خصوص شرایط این روزهای بازار سهام اظهار کرد: بدون شک، امروز نرخ عموم سهام بالا نیست، قیمت‌ها منطقی است و سهام زیادی حتی زیرنرخ معامله می‌شود. این در شرایطی است که در شروع سال ۱۴۰۱، پیش‌بینی آن بود که به دلیل نرخ بالای تورم، شاخص روبه بالا حرکت کند.

اما در هفته‌های اخیر به دلیل تداوم نرخ بالای تورم (تورم نقطه به نقطه نزدیک به ۴۳ درصد شده) و نرخ بالای ارز، بازار توقع قیمت‌های بالاتر سهام را داشته است، اما به چند دلیل، شاهد کاهش مجدد شاخص بوده‌ایم.

وی افزود: از فصل دوم سال میلادی ۲۰۲۲، نرخ عموم کالاهای اساسی (commodities) که بسیار بالا رفته بود و بعضاً به دو برابر متوسط‌های تاریخی خود رسیده بود، شروع به کاهش کرد. این به معنای کاهش درآمد برای شرکت‌های بورسیِ تولیدکننده کالاهای اساسی بود و بازار سرمایه نسبت به این تغییرات بی‌توجه نماند. کاهش رشد اقتصاد چین نیز روی همین بازار تأثیر گذاشت و به‌رغم رابطه کم اقتصاد ایران با اقتصاد دنیا، این تحول نیز از چشم تحلیلگران بازار سرمایه ایران دور نماند.

عبده تبریزی ادامه داد: موقعیت جدید روسیه و فروش‌های زیر نرخ کالاهای اساسی توسط آن کشور نیز فشار مضاعفی بر موقعیت درآمدی شرکت‌های بزرگ بورسی ایرانی وارد آورد. نرخ‌های سود جذاب نظام بانکی و صندوق‌های با درآمد ثابت نیز تا حدی عرصه را بر بازار سهام تنگ کرد. به دلیل کمبود اعتبارات، کسب‌وکارها آماده پرداخت نرخ‌های بالاتر برای اعتبارات دریافتی هستند (نگاه کنید به نرخ‌های برخی صندوق‌های جمعی).

وی تاکید کرد: مجموعه این عوامل، به‌رغم نرخ تورم بالای کشور، اجازه رشد قیمت‌های سهام را نداد. در این ۵-۶ هفته اخیر نیز موج التهابات گسترده، اعتراض‌های دامنه‌دار و تحولات ناشی از آنها به شدت بر همه کسب‌وکارها تأثیر گذاشت. بالا رفتن نرخ ارز به دلیل افزایش تقاضا برای خروج پول هم انگیزه برخی فروش‌ها و عرضه‌ها در بورس شده است.

این استاد اقتصاد در واکنش به این سوال که در این شرایط، سهامداران بورس (به‌ویژه سهامداران خرد) چه اقدامی باید انجام دهند؟ گفت: وظیفه شرکت‌های بزرگ، ناشران، سرمایه‌گذاری‌ها و صندوق‌های بزرگ در شرایطی که مردم تحت تأثیر حوادث و رویدادها جاری به سختی متأثرند، آن است که از قیمت‌های سهامی که آنها را منطقی می‌دانند، حمایت کنند و به حفظ سرمایه‌های کوچک مردم کمک کنند. در این شرایطِ کشور، مردم نباید از این مسیر نیز آسیب ببینید و نباید نگران و هراسانِ ذوب‌شدن پس‌اندازهای یک عمر کار و فعالیت خود باشند.

وی افزود: وقتی بازار دچار التهابات شدید است و گزینه بهتری هم برای سرمایه‌گذاری در دسترس نیست، می‌توان به حفظ دارایی موجود، اگر قیمت‌های آن را منطقی می‌دانیم و آن سهام را متعلق به شرکت‌های جاافتاده تلقی می‌کنیم، همت گمارد؛ یعنی باید صبر کرد. سرمایه‌گذار خُرد بازار نیز اگر نیاز فوری و عاجل به نقدینگی ندارد و اگر سهام موجود در سبد سرمایه‌گذاری خود را متعلق به شرکت‌های استوار و جاافتاده می‌داند، ناچار است موقتا آنها را حفظ کرده و از هر نوع اقدام پرشتاب و عجولانه اجتناب کند.

عبده تبریزی در پایان تاکید کرد: قیمت‌ها فارغ از هر تحولی در کشور ما، در میان‌مدت به متوسط‌های تاریخ خود برمی‌گردد؛ یعنی به قیمت‌هایی که ذاتی سهام است و با درآمدزایی آن شرکت‌ها همخوان است.